

Městská knihovna v Praze

Carlo
Goldoni

Paní
hostinská

PRAHA 2012

Půjčujeme:

knihy / časopisy / noviny / mluvené slovo /
hudbu / filmy / noty / obrazy / mapy

Fpřístupňujeme:

wi-fi zdarma / e-knihy / on-line encyklopedie /
e-zdroje o výtvarném umění, hudbě, filmu

Pořádáme:

setkání s autory / přednášky / koncerty /
filmová představení / výstavy /
aktivity pro děti a jejich rodiče / čtení

www.mlp.cz

knihovna@mlp.cz

www.facebook.com/knihovna

www.e-knihovna.cz

Znění tohoto textu vychází z díla Paní hostinská tak, jak bylo vydáno Jaroslavem Pospíšilem v roce 1893 (GOLDONI, Carlo. *Paní hostinská : veselohra o třech jednání*. Přel. Jaroslav Vrchlický. Praha : Pospíšil, 1893. 96 s. Divadelní biblioteka ; sv. 186).

Text díla (Carlo Goldoni: Paní hostinská), publikovaného [Městskou knihovnou v Praze](#), není vázán autorskými právy.

Citační záznam této e-knihy:

GOLDONI, Carlo. *Paní hostinská* [online]. Přel. Jaroslav Vrchlický. V MKP 1. vyd. Praha : Městská knihovna v Praze, 2012 [aktuální datum citace e-knihy – př. cit. rrrr-mm-dd]. Dostupné z WWW: http://web2.mlp.cz/koweb/00/03/70/14/22/pani_hostinska.pdf >.

Vydání (obálka, grafická úprava), jehož autorem je Městská knihovna v Praze, podléhá licenci [Creative Commons Uved'te autora-Nevyužívejte dílo komerčně-Zachovejte licenci 3.0 Česko](#).

Verze 1.0 z 26. 2. 2012.

OBSAH:

OSOBY:	6
Jednání I.	7
Scéna 1.	7
Scéna 2.	9
Scéna 3.	11
Scéna 4.	12
Scéna 5.	15
Scéna 6.	17
Scéna 7.	18
Scéna 8.	19
Scéna 9.	21
Scéna 10.	22
Scéna 11.	24
Scéna 12.	25
Scéna 13.	26
Scéna 14.	28
Scéna 15.	29
Scéna 16.	35
Scéna 17.	36
Scéna 18.	37
Scéna 19.	38
Scéna 20.	40
Scéna 21.	43
Scéna 22.	47
Jednání II.	51
Scéna 1.	51
Scéna 2.	53
Scéna 3.	54
Scéna 4.	56
Scéna 5.	62
Scéna 6.	63
Scéna 7.	68
Scéna 8.	69

Scéna 9.....	71
Scéna 10.....	72
Scéna 11.....	76
Scéna 12.....	78
Scéna 13.....	80
Scéna 14.....	83
Scéna 15.....	85
Scéna 16.....	86
Scéna 17.....	87
Scéna 18.....	89
Scéna 19.....	90
Jednání III.....	91
Scéna 1.....	91
Scéna 2.....	93
Scéna 3.....	95
Scéna 4.....	97
Scéna 5.....	100
Scéna 6.....	101
Scéna 7.....	104
Scéna 8.....	105
Scéna 9.....	107
Scéna 10.....	108
Scéna 11.....	111
Scéna 12.....	112
Scéna 13.....	116
Scéna 14.....	117
Scéna 15.....	119
Scéna 16.....	120
Scéna 17.....	122
Scéna 18.....	125
Scéna 19.....	129
Scéna 20.....	130

OSOBY:

KAVALÍR DI RIPAFRATTA.

MARKÝZ DI FORLIPOPOLI.

HRABĚ ĎALBAFIORITA.

MIRANDOLINA: hostinská.

HORTENSIE, DEJANIRA: herečky.

FABRIZIO: sklepník v hostinci.

KOMORNÍK KAVALÍRŮV.

SLUHA HRABĚTE.

SLUHA V HOSTINCI.

Děj odehrává se ve Florencii v hostinci Mirandoliny.

Jednání I.

(Scéna: Pokoj v hostinci.)

Scéna 1.

Markýz di Forlipopoli a hrabě d'Albafiorita.

MARKÝZ: Nu, mezi vámi a mnou je přece nějaký rozdíl.

HRABĚ: V hostinci platí vaše peníze zrovna tolik jako moje.

MARKÝZ: Když však mne hostinská vyznamenává, přísluší to více mně než vám.

HRABĚ: Proč pak?

MARKÝZ: Poněvadž jsem markýz di Forlipopoli.

HRABĚ: A já jsem hrabě d'Albafiorita.

MARKÝZ: Ovšem, hrabě... koupené hrabství.

HRABĚ: Koupil jsem hrabství, když vy jste prodával markyzát.

MARKÝZ: A teď dost: jsem kdo jsem a vyžaduji úctu.

HRABĚ: Kdo vás připravuje o ni? Vy jste člověk, který, mám li mluvití upřímně...

MARKÝZ: Jsem v tomto hostinci ubytován, poněvadž miluji hospodskou. To ví každý a každý má míti úctu k dámě, která se mi líbí.

HRABĚ: A tohle je pěkné! Vy byste mi chtěl zakazovat, abych Mirandolinu nemiloval? A co si myslíte, proč že jsem v tomto hostinci?

MARKÝZ: Buď si, ale nesvedete ničeho.

HRABĚ: Já ne, a vy snad ano?

MARKÝZ: Já ano a vy ne. Já jsem, kdo jsem. Mirandolina má ochrany mé potřebí.

HRABĚ: Mirandolina má potřebí peněz a nikoli ochrany.

MARKÝZ: Peněz?... O ty není nouze.

HRABĚ: Já utratím denně zecchin, pane markýze, a dávám hostinské ustavičně dary.

MARKÝZ: A já, co dělám, nepovím.

HRABĚ: Vy to nepovíte, ale víme to.

MARKÝZ: Nevíte všechno.

HRABĚ: Ba, že, drahý pane markýze, víme to, víme. Řeknou to sluhové. Stojí to tři paoletty denně.

MARKÝZ: A propos sluhů, zde ten Fabrizio se mi nelíbí. Zdá se mi, že hostinská mu přeje.

HRABĚ: Možná, snad si ho chce vzít. Nebyl by to špatný plán. Před půl rokem zemřel jí otec. Děvče samojediné v čele takového hostince ničeho by nesvedlo. Pro mne!... Jestli se vdá slíbil jsem jí 300 skudů.

MARKÝZ: Vdá-li se, pak jsem jejím ochráncem já... však já vím, co učiním.

HRABĚ: Pojd'te a slyšte, nechme hádky. Dáme jí těch 300 skudů dohromady.

MARKÝZ: Co učiním, učiním v taji a nevychloubám se tím. Jsem, kdo jsem (*volá*). Kdo je to zde?

Hrabě (*k sobě*): Jsi na mizině, hrdá chudobo!

Scéna 2.

Fabrizio. Předešlí.

FABRIZIO (*k markýzovi*): Poroučíte, pane?

MARKÝZ: Pane? Kdo tě učil způsobům?

FABRIZIO: Račte odpustit ti.

Hrabě (*k Fabriziovi*): Řekněte mi, jak se vede paní domácí?

FABRIZIO: Dobře, osvícenosti.

MARKÝZ: Opustila již lůžko?

FABRIZIO: Ano, osvícenosti.

MARKÝZ: Osle!

FABRIZIO: Proč mi říkáte osel, osvícenosti?

MARKÝZ: Co chceš pořád s tou osvícenosti?

FABRIZIO: Toť titul, který též dávám zde druhému kavalírovi.

MARKÝZ: Mezi ním a mnou je přece nějaký rozdíl.

Hrabě (*k Fabriziovi*): Rozumíte?

FABRIZIO (*septem k hraběti*): Má pravdu, je rozdíl, vidím to v účtech.

MARKÝZ: Řekni domácí paní, aby sem přišla, musím s ní mluvit.

FABRIZIO: Ano, excellenci. Chybil jsem tenkrát?

MARKÝZ: Dobrá. Tři měsíce znáš již můj titul, ale ty jsi nestyda.

FABRIZIO: Jak je libo, excellenci.

HRABĚ: Chceš poznati rozdíl, který jest mezi markýzem a mezi mnou?

MARKÝZ: Co chcete s tím?

HRABĚ: Hled'. Tu máš zecchin. Zkus, ať ti dá také pan markýz jeden.

FABRIZIO (*k hraběti*): Díky, osvícenosti, (*k markýzovi*) excellenci...

MARKÝZ: Nerozhazuji své jmění jako blázni. Klid' se!

FABRIZIO: Bůh vám požehnej, osvícenosti, (*k hraběti*) excellenci! (*k sobě*). Konec! V cizině nepomáhají k úctě tituly, ale peníze. (*Odejde.*)

Scéna 3.

Markýz. Hrabě.

MARKÝZ: Chcete mne předstihnouti dary, ale nesvedete ničeho.
Můj stav zmůže víc než všechny vaše peníze.

HRABĚ: Necením člověka dle stavu, nýbrž dle toho, mnoholi může vydati.

MARKÝZ: I to si vydávejte do úpadu. Mirandolina na vás nedá.

HRABĚ: A myslíte, že dá něco na vás i s celou vaší urozeností?
Peníze rozhodují a jen peníze.

MARKÝZ: Co peníze? Protekce rozhoduje. Umět chopiti se příležitosti a zalíbit se.

HRABĚ: Ano, chopiti se příležitosti a moci zapůjčiti sto dukátů.

MARKÝZ: Třeba vymoci si úcty.

HRABĚ: Úcta se dostaví, kde je peněz dostatek.

MARKÝZ: Nevíte, co mluvíte.

HRABĚ: Víím to lépe než vy.

Scéna 4.

Kavalír di Ripafratta. Předešlí.

KAVALÍR (*vystoupí ze svého pokoje*): Jaký to hluk, přátelé? Je snad nějaké nedorozumění mezi vámi?

HRABĚ: Hádali jsme se o vysoce zajímavém předmětu.

MARKÝZ (*ironicky*): Hrabě přel se se mnou o významu urozenosti.

HRABĚ: Neubírám urozenosti významu, ale tvrdím, že má-li se člověk při tom neshod vyvarovati, třeba je peněz.

KAVALÍR: Ovšem že, milý markýze!

MARKÝZ: Pro mne. Mluvme o něčem jiném.

KAVALÍR: Jak jste se dostali do této hádky?

HRABĚ: Z nejsměšnější příčiny na světě.

MARKÝZ: Ovšem! Hraběti je všechno směšné.

HRABĚ: Pan markýz je zamilován do naší hostinské. Já ji miluji ještě více. On žádá její lásku jako tribut své urozenosti, já v ni doufám jako v odměnu svých pozorností. Nu, není to směšné?

MARKÝZ: Musíte dřív vědět, s jakým úsilím ji ochraňuji.

HRABĚ (*ke kavalírovi*): On ji ochraňuje, ale já platím.

KAVALÍR: Věru, nelze se ani hádati o věc malichernější. Ženská vás pomátla, ženská vás rozvadila? K neuvěření! Ženská? Aspoň pro mne, jemuž nikdy ženy nebyly nebezpečné. Nemiloval jsem jich nikdy a myslil jsem vždy, že jest žena vůči člověku nesnesitelnou slabostí.

MARKÝZ: Až na Mirandolinu, která je poklad neobyčejné ceny.

HRABĚ: Až potud má pan markýz pravdu. Naše domácí paní je

vskutku láskyhodná.

MARKÝZ: Když já ji miluji, pak si můžete myslet, že je v ní něco opravdu velikého.

KAVALÍR: Ale jděte, to mi k smíchu. Co by mohlo být na ní tak zvláštního, čím by nad jiné ženské vynikala?

MARKÝZ: Má něco ušlechtilého, co okouzluje.

HRABĚ: Je krásná, výmluvná, šatí se čistě a s nejlepším vkusem.

KAVALÍR: Za to vše zbla nedám. Jsem již tři celé dny v tomto hostinci a nepozoroval jsem ničeho zvláštního.

Hrabě. Jen se na ni lépe podívejte a uvidíte, co na ní dobrého.

KAVALÍR: Nesmysl! Viděl jsem ji a prohled' si ji co nejlíp. Je ženská jako jiné.

MARKÝZ: Ne docela jako jiné, je něco víc. Já, který jsem zacházel s prvními dámami společnosti, nenašel jsem ženy, která by jako tato spojovala ušlechtilost a krásu.

HRABĚ: Ví d'as, já zvykl na ženské; znám všechny jejich vady a slabosti. Ale tahle přes všechno mé dlouhé dvoření a tolik výdajů, co mne stála, nesvedl jsem ničeho – ani prstu jejího jsem se nedotknul.

KAVALÍR: Samá vypočítavost! Rafinované umění, vy ubozí hejlové! Nevěříte mi? Na mě by nepřišla. Ženské? Bůh mne chraň přede všemi!

HRABĚ: Což jste nebyl nikdy zamilován?

KAVALÍR: Nebyl a nebudu. Vzali si práce až běda, aby mne oženili, ale nechtěl jsem žádnou.

MARKÝZ: Ale jste přece poslední svého rodu; nepomýšlíte na potomky?

KAVALÍR: Myslíval jsem na to častěji; ale když uvažuji, že bych

musil strpěti ženu, abych mohl mít syny, hned mi chuť zajde.

HRABĚ: Co si počnete se svým bohatstvím?

KAVALÍR: Budu užívat tu maličkost, již mám, se svými přátely.

MARKÝZ: Výborně, užijeme to, kavalíre!

HRABĚ: A ženám nedopřejete ničeho?

KAVALÍR: Ani zbla. Aspoň ode mne ničeho nedostanou.

HRABĚ: Aj, tu naše domácí! Hled'te, není-li k pomilování!

KAVALÍR: Hm, krásná jest! Ale pěkný lovecký pes má u mne cenu čtyřnásobnou.

MARKÝZ: Dobrá, za to já si jí vážím tím více.

KAVALÍR: Byť byla krásnější Venuše, rád vám ji přenechám.

Scéna 5.

Mirandolina. Předešlí.

MIRANDOLINA: Klaním se panstvu. Kdo z pánů se ptal po mně?

MARKÝZ: Já, ale ne zde.

MIRANDOLINA: A kde, excellenci?

MARKÝZ: V mém pokoji.

MIRANDOLINA: Ve vašem pokoji? Potřebujete-li něco, přijde sluha a poslouží vám.

MARKÝZ (*ke kavalírovi*): Co tomu říkáte? Ta se chová, co? To jsou způsoby?!

KAVALÍR (*k markýzovi*): Ta že zná způsob? Já bych to nazval spíš drzostí a prostorekostí.

HRABĚ: Drahá Mirandolino, já chci s vámi promluvit veřejně; nebudu vás obtěžovati, abyste se namáhala do mého pokoje. Podívejte se na tyto náušnice, jsou krásné, líbí se vám?

MIRANDOLINA: Krásné.

HRABĚ: Diamanty!

MIRANDOLINA: Ó ano, vyznám se též v diamantech.

HRABĚ: A jsou vám k službám.

KAVALÍR (*šeptem k hraběti*): Nazahazujte je, milý příteli!

MIRANDOLINA: Proč mi chcete dávat tyto náušnice?

MARKÝZ: Věřu, krásný dar! Kdyby neměla dvakrát krásnějších.

HRABĚ: Ale toto je módní façona. Prosím, přijměte je z lásky ke mně.

KAVALÍR (*k sobe*): Blázen!

MIRANDOLINA: Nemohu, pane...

HRABĚ: Zamítnete-li je, pak mne rozhvěváte.

MIRANDOLINA: Nevím, co bych řekla... musím si přece udržeti přátelství svých hostů. Nesmím rozhněvati pana hraběte – přijímám je.

KAVALÍR (*k sobě*): Liška!

Hrabě (*ke kavalírovi*): Co říkáte této bystrosti ducha?

KAVALÍR (*k hraběti*): Pěkná bystrost! Shrábne je a ani se vám nepoděkuje.

MARKÝZ: Vskutku, pane hrabě, získal jste si velkou zásluhu. Obdařiti dámu veřejně z pouhé ješitnosti! – Mirandolino, chci mluvit s vámi mezi čtyřma očima; jsem šlechtic.

MIRANDOLINA: Neporoučíte-li nic jiného, odejdu.

KAVALÍR: Na slovo! Prádlo, které jste mi poslala, se mi nelíbí, (*pohrdavě*) nemáte-li lepší, opatřím se jinde.

MIRANDOLINA: Dostanete, pane, lepší, jak si přejete, ale zdá se mi, že byste mohl říci o ně s větší zdvořilostí.

KAVALÍR: Kde platím, nemusím dělat okolků.

HRABĚ (*k Mirandolině*): Politujte ho, je úhlavní nepřítel žen.

KAVALÍR: Nemám docela potřebí, by mne ona litovala.

MIRANDOLINA: Ubohé ženy! Co jsme vám udělaly? Proč jste na nás tak zlý, pane barone?

KAVALÍR: Dosti řeči. Se mnou to k větší důvěrnosti nepřivedete. Vyměňte mi prádlo; pošlu je po sluhovi. Přátelé, váš sluha! (*Odejde.*)

Scéna 6.

Předešlí (bez kavalíra).

MIRANDOLINA: Jaký to divoch! Neviděla jsem jakživa takového.

HRABĚ: Drahá Mirandolino, každý vás oceniti nedovede.

MIRANDOLINA: Skutečně, jsem tak zaražena jeho chováním, že mám chuť dáti mu okamžitě z bytu výpověď.

MARKÝZ: Dobrá, a nehne-li se, řekněte mi to, a já vás jej zbavím okamžitě. Užijte přec mojí ochrany.

HRABĚ: A kdybyste měla při tom o peníze přijít, zaplatím a nahradím vám všechno. (*Stranou.*) Poslouchejte, dejte také markýzovi výpověď a zaplatím vám rovněž.

MIRANDOLINA: Díky, pánové, díky. Mám tolik duchapřítomnosti, že dovedu říci cizinci, aby šel, že ho nechci – a co se platu týče, pokoje mého hostince nikdy nezahlájej.

Scéna 7.

Fabrizio. Předešlí.

FABRIZIO (*k hraběti*): Někdo se po vás ptá, urozenosti.

HRABĚ: Víš, kdo je to?

FABRIZIO: Myslím, že klenotník. (*Stranou k Mirandolině.*) Dejte pozor, Mirandolino, zde vám to nesvědčí. (*Odejde.*)

HRABĚ: Ano, klenotník, chce mi ukázati něco nového. Vaše náušnice, Mirandolino, touží po společnosti.

MIRANDOLINA: Ale pane hrabě...

HRABĚ: Vy zasloužíte mnoho a u mne peníze ceny nemají. Jdu se podívat na ty klenoty. S bohem, Mirandolino, pane markýze na shledanou! (*Odejde.*)

Scéna 8.

Markýz, Mirandolina.

MARKÝZ (*k sobě*): Prokletý hrabě! Těmi svými penězi mne zničí.

MIRANDOLINA: Věru, pan hrabě se až příliš namáhá.

MARKÝZ: Tyhle znám, má to čtyři solda a vyhází je z ješitnosti a nadutosti. Znáám život a lidi.

MIRANDOLINA: Já také, excellenci.

MARKÝZ: A myslí, že ženy, jako vy, získati lze dary.

MIRANDOLINA: Nu víte, dary člověku žaludek nepokazí.

MARKÝZ: Já bych se obával, že vás urazím, kdybych vás chtěl si nakloniti dary.

MIRANDOLINA: Zajisté, pan markýz mne nikdy neurazil.

MARKÝZ: A takto vás neurazím, nikdy!

MIRANDOLINA: O tom ani za mák nepochybuji.

MARKÝZ: Leč, co jinak mohu, jen poroučejte.

MIRANDOLINA: Musila bych vědět, v čem by mi mohla vaše excellence prospěti.

MARKÝZ: Ve všem, zkuste to.

MIRANDOLINA: Ale, pro bůh, jen v čem!

MARKÝZ: Ďábla! Opět jedna vlastnost, která mne překvapuje.

MIRANDOLINA: Jste příliš laskav, excellenci.

MARKÝZ: Skoro již tu svou excellenci proklínám.

MIRANDOLINA: Proč pak?

MARKÝZ: Věřte, že kolikrát již přál jsem si, býti hrabětem.

MIRANDOLINA: K vůli jeho penězům?

MARKÝZ: Eh, jeho peníze! Na ty zbla nedám... Ale kdybych byl hrabě, tak směšný jako on...

MIRANDOLINA: Co byste udělal?

MARKÝZ: U sta hromů... vzal bych si vás!

(Odejde.)

Scéna 9.

MIRANDOLINA (sama): Ach, kdo by to byl kdy řekl! Nejosvícenější pan markýz z Nemánic že by si mne vzal? A kdyby i to chtěl učiniti, byla by tu malá závada. Já bych ho nechtěla. Já mám ráda pečení, ale s kouřem nevím co si počítí. Kdybych si byla vzala všecky, již mi to již řekli, že by si mne vzali, co bych to měla již mužů! Co jich přijde do tohoto hostince, všickni se do mne zamilují, všickni touží a se souží a všickni mi střemhlav lásku vyznávají. A jen onen pan baron, venkovský medvěd, tak neurvale se mnou zachází. Toť první cizinec v mém hostinci, jemuž se nezráčilo se mnou si začítí. Nemyslím, že by se musili všickni horempádem do mne zamilovati, ale takto mnou pohrdati, to přece mne strašlivě dopaluje. Nepřítel žen? Nemůže jich viděti? Ubohý blázínek! Nenašel ještě té, která by ho zmohla. Ale najde ji, povídám, že ji najde. A kdož ví, zdali ji už nenašel? On mě dráždí. Však z těch ostatních právě jen šašky si tropím. Ti, co za mnou neustále běhají, brzy mě znudí, velmi brzy. Urozenost mnou nehne. Bohatství cením a necením. Celá moje rozkoš je v tom, že chci býti obsluhována, nošena na rukou, zbožňována! To je moje slabost a to je slabost skoro všech žen. Vdát se, na to nejméně myslím; nepotřebuji nikoho, žiju počestně a užívám své svobody. Bavím se se všemi, ale nezamiluji se do nikoho. Chci si ztropiti žert ze všech karikatur těchto vzdychajících milenců a chci užiti všeho umění, bych zdrtila, zničila a dobyla všecka ta tvrdá a barbarská srdce těch, kdož jsou nepřátelé nás žen, nás nejlepších tvorů matky přírody na celém světě.

Scéna 10.

Fabrizio Předešlá.

FABRIZIO: Eh, padrono!

MIRANDOLINA: Co zas?

FABRIZIO: Ten cizinec z prostředního pokoje láteří stran prádla; je prý sprosté, nechce je.

MIRANDOLINA: I vím o tom. Řekl mi to již a má mu být vyhověno.

FABRIZIO: Výborně. Pojd'te mi tedy vydat prádlo, ať mu je donesu.

MIRANDOLINA: Jen jděte, donesu mu je sama.

FABRIZIO: Vy, sama?

MIRANDOLINA: Ano, já.

FABRIZIO: Ten pán vás velmi zajímá.

MIRANDOLINA: Zajímají mne všickni. Jděte po svých.

FABRIZIO (*k sobě*): Chápu, zde nesvedu ničeho, chce mne vodit za nos, ale nedáme se.

Mirandolina (*k sobě*): Chudinka! Jak je domýšlivý! Však nevezmu mu naději, bude mi věrněji sloužiti.

FABRIZIO (*hlasitě*): Byl tu posud zvyk, že cizince jsem obsluhoval já.

MIRANDOLINA: Jste vůči hostům trochu neomalený, můj milý!

FABRIZIO: A vy zas příliš ochotná.

MIRANDOLINA: Víím, co dělat, a nepotřebuji napomínání.

FABRIZIO: Také dobře, pak si hledejte jiného sklepníka.

MIRANDOLINA: Proč, pane Fabrizie? Jste na mne rozhněván?

FABRIZIO: Vzpomínáte si, co řekl nám dvěma áš otec, krátce než oči zavřel?

MIRANDOLINA: Zajisté, až se budu chtít vdávat, tak si na slova svého otce vzpomenu.

FABRIZIO: Já jsem však trochu choulostivý, jisté věci již docela nesnesu.

MIRANDOLINA: A zač pak ty mne považuješ? Jsem lehkomyšlná, koketa, či blázen? To je mi divné. Co s cizinci, již přicházejí a odcházejí? Zacházím-li dobře s nimi, dělám to pro sebe, abych udržela dobrou pověst svému hostinci. O dary nestojím. Zamilovat se, také bych dovedla, ale nechci; jinak dobře vím, co kdo zasluhuje a co se sluší. Až se budu chtít vdávat, vzpomenu si, co mi otec řekl. A kdo mi věrně slouží, nebude toho litovat. Jsem vděčná a ocením každou zásluhu. Ale předpisovat si nedám a basta. Můžete-li, tak mi rozumějte, Fabrizie. (*Odejde.*)

FABRIZIO (*sám*): Kdo jí rozumí, je chlapík opravdu. Ted' jako by chtěla a hned zas jako by nechtěla. Není prý lehkomyšlná, ale dělá všechno podle své hlavy. Nevím, nevím, ale uvidíme. Líbí se mi, mám ji rád a chtěl bych spojití své zájmy s jejími pro celý život. Eh, třeba zamhouřit oko a nechat leccos, ať to projde! Nakonec cizinci přicházejí... a odcházejí, já však zůstanu. Já seberu vždy se všeho etanu. (*Odejde.*)

Scéna 11.

Kavalír, (za ním) Sluha.

SLUHA: Zde psaní, urozenosti.

KAVALÍR (*bera psaní*): Přineste mi čokoládu. (*Sluha odejde – kavalír otevře list a čte:*) „Siena, dne 1. ledna 1753.“ – Kdo mi to píše? – Orazio Taccagni. – „Nejdražší příteli, pouto něžného přátelství, které nás víže, nutí mne, bych Vám oznámil, jak nutný je Váš návrat domů Zemřel hrabě Manna“ – ubohý hrabě, je mi ho líto – „a zanechal tu jedinou svou dospělou dceru, dědičku 150.000 skudů. Všickni Vaši přátelé přáli by Vám toto štěstí a starají se...“ – Marná starost, nechci o tom ničeho vědět. Vždyť to přece vědí, že nechci se ženit. A tento můj drahý přítel, který to ví ze všech nejlíp, mne s tím nejvíc dopaluje. (*Roztrhá list.*) Co je mi 150.000 skudů? Pokud jsem sám, nepotřebuji ani tolik, kdybych se oženil, mnohem víc by mi nestačilo. Mne oženit! Raděj' střídavou zimnici!

Scéna 12.

Markýz, Kavalír.

MARKÝZ: Dovolíte, příteli, na slovíčko!

KAVALÍR: Veliká čest...

MARKÝZ: S vámi aspoň mohu jednati důvěrně, ale ten mezek, ten hrabě, není ani hoden, mluvit s námi.

KAVALÍR: Dovolte, drahý markýze, třeba ctíti jiné, chcete-li sám býti ctěn.

MARKÝZ: Znáte mou povahu. Jsem zdvořilý ke každému, ale toho snést nemohu.

KAVALÍR: Poněvadž je vaším sokem v lásce? Hanba! Šlechtic vašeho druhu a zamiluje se do hospodské! Člověk moudrý jako vy, a běhá za ženskou!

MARKÝZ: Můj milý, ona mi jistě udělala!

KAVALÍR: Eh, šílenství! Hlouposti! Jste slaboch! Jaké čáry a kouzla!? Co je to, že vám udělala? Znam přec ženy, jejich kouzla jsou jejich hadry a treti jejich slova a úsměvy, kdo však stojí stranou jako já, pro toho není nebezpečí, ten se nechytí.

MARKÝZ: O to mi teď nejde; mne zlobí něco jiného, můj správce mě znepokojuje.

KAVALÍR: Vyvedl vám nějaké oslovství?

MARKÝZ: Nedostál mi v slovu.

Scéna 13.

Sluha (přinášeje čokoládu). Předešlí.

KAVALÍR (*okusiv čokoládu*): Fi, nechutná mi, dejte mi udělat okamžitě jinou.

SLUHA: Pro dnes není lepší v domě, urozenosti!

KAVALÍR: Opatřte si ji. (*K markýzovi.*) Nechtěl byste snad okusit...

MARKÝZ (*vezme čokoládu a bez okolků pije mezi hovorem*): Jak jsem pravil, ten můj správce...

KAVALÍR (*k sobě*): A co já?

MARKÝZ: Slíbil mi, že mi pošle (*pije*) dvacet zecchinů.

KAVALÍR (*k sobě*): Aha! Nyní přijde ta druhá bolest.

MARKÝZ (*pije*): A neposlal mi ničeho.

KAVALÍR: Pošle vám je podruhé.

MARKÝZ: Jde tu o to, o to... (*Dopil a dává šálek sluhovi*) Tu máte. (*Ke kavalírovi.*) Že jsem se octnul ve velké nesnázi a nevím kudy kam.

KAVALÍR: Týden sem, týden tam, přec není rozdílů.

MARKÝZ: Ale vy, pravý šlechtic, víte, co to jest dostáti slovu. Jsem v rozpacích a u ďábla věřte, že bych...

KAVALÍR: Je mi velice líto... (*K sobě*) Jen kdybych věděl, jak se čestně z toho vyvléci.

MARKÝZ: Nebylo by vám nemilé, na osm dní prokázati mi laskavost...

KAVALÍR: Drahý markýze, kdybych mohl, posloužil bych vám ze srdce rád; kdybych měl peníze, okamžitě bych vám vyhověl. Ale právě na ně čekám jako vy.

MARKÝZ: Přece mi nechcete namluviti, že nemáte peněz?

KAVALÍR: Hleďte, zde mé celé bohatství! Snad ne ani celé dva zecchíny. (*Ukazuje zecchin a různé mince drobné.*)

MARKÝZ: To je zlatý zecchin.

KAVALÍR: Ano, můj poslední.

MARKÝZ: Půjčte mi ten prozatím...

KAVALÍR: A co já?

MARKÝZ: Čeho se bojíte? Vždyť vám jej vrátím.

KAVALÍR: Inu tedy, vemte si ho. (*Dá mu zecchin*)

MARKÝZ: Musím obstarati něco nutného... milý příteli, jsem na okamžik zaměstnán... uvidíme se při obědě. (*Vezme zecchin a odejde.*)

Scéna 14.

KAVALÍR (*sám*): Výborně! Pan markýz chtěl mi vyfouknout dvacet zecchinů a pak se spokojil s jediným. Konečně na jednom zecchinů mi nesejde, a nevrátí-li mi ho víc, nebude mě aspoň podruhé obtěžovat. Horší jest, že vypil mně čokoládu. To je přece neslušnost! A pak říká: Jsem, kdo jsem. Jsem šlechtic! Děkuju, povedený to šlechtic!

Scéna 15.

Mirandolina (s prádlem), Předešlý.

MIRANDOLINA (*s jakousi uctivostí*): S dovolením, urozenosti?

KAVALÍR (*drsně*). Co chcete?

MIRANDOLINA (*postoupí blíže*): Zde je lepší prádlo.

KAVALÍR (*ukáže na stůl*). Dobrá, položte je tam.

MIRANDOLINA: Prosím, račte se aspoň podívat, zdali to je dle vašeho vkusu.

KAVALÍR: Ukažte! (*Mirandolina přistoupí ještě bliž.*) Jaké je to plátno? Jaká je to látka?

MIRANDOLINA (*přiblíží se ještě víc*). Prostěradla jsou z kmentu.

KAVALÍR: Z kmentu?

MIRANDOLINA: Ano, pane, loket za deset paolů. Jen se podívejte.

KAVALÍR: Tak drahé jsem nemyslel. Bylo by mi stačilo jen poněkud jemnější, nežli které jste mi dala.

MIRANDOLINA: To prádlo jest pouze pro lepší hosty, kteří je dovedou posoudit a ocenit, a musím říci, urozenosti, že jsem je dala jen vám a že bych je jinému ani nedopřála.

KAVALÍR: Jen vám, známe ty řeči.

MIRANDOLINA: Jen se podívejte na stolní prádlo.

KAVALÍR: Pah, fianderské toto plátno praním velice ztrácí. Nemíjí třeba, abyste je nechala mazat k vůli mně.

MIRANDOLINA: U šlechtice jako vy nehledím na takové maličkosti. Těchto ubrousků mám jen několik, ale zachovám je pro vaši urozenost.

KAVALÍR (*k sobě*): Nelze upříti, že to ochotná ženština.

MIRANDOLINA (*k sobě*): Opravdový mrzout, nedivím se, že se mu ženy nelíbí.

KAVALÍR: Dejte prádlo mému sluhovi, anebo je položte kamkoliv. Není třeba, byste sama se s tím obtěžovala.

MIRANDOLINA: Oh, prosím, posloužiti takovým pánům jako vy, není žádnou obtíží.

KAVALÍR: Dobře, dobře, jiného nepotřebuji. (*K sobě.*) Chce mi pochlebovat! Ženské jsou všechny stejné!

MIRANDOLINA: Dám je do alkovny.

KAVALÍR (*vážně*): Ano, kam je vám libo!

MIRANDOLINA (*jde a ukládá prádlo, k sobě*): S tím to jde ztuhla; bojím se, že ničeho nepořídím.

KAVALÍR (*k sobě*): Hlupáci slyší takové lichocení, uvěří mu a pak vzdychají.

MIRANDOLINA (*vrátí se*): Co poručíte k obědu?

KAVALÍR: Spokojím se s tím, co bude.

MIRANDOLINA: Ráda bych přece věděla, co rád. Řekněte přímo, kdyby vám snad něco lépe mělo chutnat.

KAVALÍR: Budu-li co chtít, řeknu to sluhovi.

MIRANDOLINA: V těchto věcech nejsou však muži tak pozorní a trpěliví jako my. Kdybyste chtěl něco zadělávaného, nějaký rosol – řekněte to přímo mně.

KAVALÍR: Děkuji, ale ani touto cestou se vám nepodaří, dělati se mnou to, co jste dělala s hrabětem a s markýzem.

MIRANDOLINA: Myslíte na slabosti těchto kavalírů? Přijdou do hostince, aby se ubytovali, a začnou si milostné pletky s

hospodskou. To je přece slabost. My máme zde jiné věci v hlavě, než poslouchati jejich tlachání. Hledíme si svého; jsme-li zdvořilí, jsme to jen proto, bychom je zde udrželi, a pak co je hlavní, když vidím, že chytají a věří v mou lásku, tu směju se jak blázen.

KAVALÍR: Výborně, líbí se mi vaše upřímnost.

MIRANDOLINA: Je to také má jediná dobrá vlastnost.

KAVALÍR: Umíte se však přetvařovat vůči tomu, kdo se vám dvoří.

MIRANDOLINA: Já, přetvařovat? Chraň bůh! Zeptejte se jen těch dvou pánů, kteří pro mne omdlévají, zdali jsem kdy jim dala na jevo sebe menší známku přízně, zda jsem kdy s nimi zažertovala způsobem, aby si mohli něco důvodně domýšleti. Já je nemohu odtud vyhnati, poněvadž to nedovolí má živnost, ale jinak je ani vidět nemohu, ty zženštilé pány. Zrovna tak hrozím se žen, které za muži běhají. Vidíte? Nejsem zrovna již děcko, jsem již pár let stará; nejsem krásná, měla jsem dost pěkných nabídek, a přece jsem se nechtěla provdati, poněvadž nade všecko cením svou svobodu.

KAVALÍR: Ba, svoboda je veliký poklad.

MIRANDOLINA: Co lidí hloupě o ni přijde!

KAVALÍR: Však já vždycky vím, co dělám. Hajdy!

MIRANDOLINA: Jste ženat, urozenosti?

KAVALÍR: Chraň mne bůh před tím, nechci ženy ani vidět.

MIRANDOLINA: Znamenitě! Buďte jen vždycky tak. Ženy, milý pane... ale, ani muk, mně nepřisluší mluvit zle o nich.

KAVALÍR: Ale vy jste první žena, již slyším takto hovořiti.

MIRANDOLINA: Řeknu vám pravdu; my hostinské vidíme a

slyšíme toho až běda, a věřte, že chápu do opravdy muže, kteří mají strach před naším pohlavím.

KAVALÍR (*k sobě*): Začíná být zajímavá.

MIRANDOLINA (*jako by chtěla odejít*): S dovolením, urozenosti...

KAVALÍR: Máte na spěch?

MIRANDOLINA: Nechci býti na obtíž.

KAVALÍR: Naopak, líbíte se mi, bavíte mne.

MIRANDOLINA: Vidíte, tak to dělám se všemi. Pobavím se chvilku, zdržím se okamžik, jsem veselá, vypravuji kudrlinky a šprýmy, a oni najednou myslí rozumíte... a začnou vzdychati a omdlévati.

KAVALÍR: Tím jsou jen vaše pěkné způsoby vinny.

MIRANDOLINA (*s úklonou*): Jste příliš laskav, urozenosti.

KAVALÍR: A oni se tedy zamilují?

MIRANDOLINA: Tu máte slabochy! Zamilovat se okamžitě do ženské!

KAVALÍR: Vidíte, tohle jsem jakživ nepochopil.

MIRANDOLINA: Toť pravá mužnost a síla!

KAVALÍR: A to chování jejich slabost a bída lidská!

MIRANDOLINA: Toť pravé mužné smýšlení. Pane barone, dejte mi ruku.

KAVALÍR: A proč? K čemu?

MIRANDOLINA: Jen račte – netřeba se ostýchat, je čistá.

KAVALÍR: Zde ji máte. (*Podá jí ruku.*)

MIRANDOLINA: Tohle je poprvé, co mám čest dotknouti se ruky pravého muže. (*Pustí mu ruku.*)

KAVALÍR: Dobře, dobře... nechte toho již...

MIRANDOLINA: Hled'te. Kdybych takhle podala ruku jednomu z oněch vzdychálek, jistě by myslel, že jsem do něho až po uši zamilována a sešlel by nad tím. Však bych jim ani toho nejmenšího nedopřála za zlato celého světa. Nedovedou žít. Já však mám ráda volný rozhovor bez útoků a zloby, bez tolika směšných malicherností. Račte, urozenosti, odpustiti, že jsem tak smělá. Kde mohu vám posloužiti, račte jen poručit a zachováám se k vám s takou pozorností, jakou jsem neměla pro žádného na světě.

KAVALÍR: A proč byste mně tak nadržovala?

MIRANDOLINA: Poněvadž nepřihlížejíc ani k vaší ceně a k vašim zásluhám, jsem alespoň jista, že mohu jednati s vámi s úplnou volností, bez podezření, které by špatně vykládalo mou pozornost k vám a udržovalo by mne v mezích služby, bez boje se směšnými nároky a líčenou přetvářkou.

KAVALÍR (*k sobě*): Něco zvláštního je v ní, co dobře nechápu.

MIRANDOLINA (*k sobě*): Medvěd se pomalounku ochočuje.

KAVALÍR: Dobrá – máte-li však mnoho práce v domě, nezdržujte se se mnou.

MIRANDOLINA: Zajisté, pane; chvátám již, práce čeká, tohle byla chvíle mé zamilované zábavy. Budete-li něco poroučeti, pošlu sluhu.

KAVALÍR: Dobře – ale kdybyste někdy přišla sama, viděl bych vás vždy velmi rád.

MIRANDOLINA: Z pravidla nevstoupím nikdy do hostinských pokojů, ale k vám se výjimkou přece někdy podívám.

KAVALÍR: Ke mně – proč?

MIRANDOLINA: Proč – poněvadž se mi, urozenosti, velice líbíte.

KAVALÍR: Já že se vám líbím?

MIRANDOLINA: Líbíte se mi, poněvadž nejste zženštilý, poněvadž nejste z těch, již se hned zamilují. (*K sobě.*) Ať mi upadne nos, není-li do zítřka do mne zamilován. (*Odejde rychle.*)

Scéna 16.

KAVALÍR (*sám*): Eh! Víím, co dělám. Ženy? Vari! Tahle je ta nejnebezpečnější. Právě ta její volnost v řeči, ta nenucenost a přirozenost je svou zvláštností nebezpečná. Ale proto se přece do ní nezamiluju. Ale mám-li se trochu pobavit, ještě přece spíš s ní, než s jinou. Ale zamilovat? Ztratit svobodu? Vari! Jsou blázni, kdož se do ženských zamilují. (*Odejde.*)

Scéna 17.

Jiný pokoj v hostinci. (vstoupí.) Hortensie, Dejanira, Fabrizio.

FABRIZIO: Obsloužím urozenosti milerád. Račte se podívat na tento pokoj. Račte si prohlédnouti ložnici i jídelnu, mohu také posloužit s přijímacím salonem, dle libosti.

HORTENSIE: Dobrá. Uvidíme. Jste pán, či sluha?

FABRIZIO: Sluha, urozenosti.

DEJANIRA (*tiše se smíchem k Hortensii*): Říká nám urozenosti.

HORTENSIE (*taktéž*): Necháme jej při tom. (*Nahlas.*) Tedy sluha?

FABRIZIO: Ano, urozenosti.

HORTENSIE: Řekněte pánovi, aby sem přišel, chci s ním jednat o podmínkách.

FABRIZIO: Paní přijde okamžitě, hned ji zavolám. (*Odchází – k sobě.*) Tak samy? Kdo je to asi? Šat, způsoby... šlechta, jistě jsou to urozené dámy.

(*Odejde.*)

Scéna 18.

Dejanira, Hortensie.

DEJANIRA: Říká nám urozenosti! Myslí, že jsme šlechtičny.

HORTENSIE: Tím líp, bude s námi aspoň slušněji zacházet.

DEJANIRA: Ale také to dráž zaplatíme.

HORTENSIE: To bude moje starost. Vyznám se již v tom hezkých pár let, co chodím světem.

DEJANIRA: Jen abychom z těchto titulů neměly pak nějaké nepříjemnosti.

HORTENSIE: Nebuďte tak úzkostlivá, drahá přítelkyně. Dvě herečky zvyklé na divadle dělat hraběnky, markýzky a kněžny, přece nevypadnou z úlohy v hostinci?

DEJANIRA: Přijde naše společnost a máš po komedii.

HORTENSIE: Společnost asi dnes sotva dorazí do Florencie. Z Pisy po lodi sem, k tomu třeba aspoň tří dnů.

DEJANIRA: Nesmysl, po lodi!

HORTENSIE: Nemají (*ukazuje počítajíc prsty*) dost, že my dvě přijely v kočáře.

DEJANIRA: Bylo přec dobré, že jsme udělali o představení víc.

HORTENSIE: Ovšem, ale kdybych já nebyla stála u kasy, nic by to nebylo vyneslo.

Scéna 19.

Fabrizio, Předešlé.

FABRIZIO: Padrona bude ihned k vašim službám.

HORTENSIE: Dobře.

FABRIZIO: A já prosím o vaše rozkazy. Obsluhoval jsem již jiné panstvo; bude mi ctí obsloužit vaši urozenost s největší pozorností.

HORTENSIE: Obrátím se k vám, až vás budu potřebovat.

DEJANIRA (*k sobě*): Tyhle úlohy hraje Hortensie znamenité.

FABRIZIO (*vytáhne z kapsy kalamář a knihu*): Zatím prosím urozenosti o laskavé zapsání ctěného jména k vůli soupisu hostů.

DEJANIRA (*k sobě*): Ted' to začíná.

HORTENSIE: K čemu mám udati své jméno?

FABRIZIO: Jsme povinni udati úřadu jméno, bydliště, vlast i stav všech hostů, kteří se zde ubytují. Nestane-li se tak, pak běda nám.

DEJANIRA (*k Hortensii tiše*): Ted' máš po urozenosti.

HORTENSIE: Což neudávají mnozí také jména nepravá?

FABRIZIO: Do toho nám nic není, urozenosti, udáme, co nám kdo napíše a napíšeme, co nám kdo udá, dále nepátráme.

HORTENSIE: Pište tedy: Baronka Hortensie del Poggio z Palerma.

FABRIZIO (*píše – k sobě*): Sicilianka, ty jsou horkokrevné. (*K Dejanire.*) A vy, urozenosti?

DEJANIRA: Já? (*K sobě.*) Kdybych věděla, co mu říci.

HORTENSIE: Nu, rychle, hraběnko, udejte mu své jméno.

FABRIZIO: Prosím.

HORTENSIE (*k Fabrizioovi*): Což jste neslyšel? Hraběnka Dejanira.

FABRIZIO (*píše*): Nejurozenější hraběnka Dejanira... Prosím o příjmení.

DEJANIRA: I příjmení?

HORTENSIE (*k Fabrizioovi*): Hraběnka del Sole z Říma.

FABRIZIO: To dostačí. Račte odpustit, že jsem obtěžoval. Teď přijde již padrona. (*K sobě.*) Vždyť jsem to povídal, že jsou to dvě šlechtičny, něco kápne, o zpropitné nouze nebude. (*Odejde.*)

DEJANIRA (*Obě žertují.*): Ponížená služebnice, paní baronko!

HORTENSIE: Hraběnko, má poklona!

DEJANIRA: Jaká náhoda přeje mi to vzácné štěstí, vysloviti vám svou hlubokou úctu?

HORTENSIE: Z fontány vašeho srdce mohou tryskati pouze prameny vkusu a ušlechtilosti. (*Smějí se.*)

Scéna 20.

Mirandolina (vejde nepozorována). Předešlé.

DEJANIRA *(ve hře pokračující)*: Vy mi lichotíte, baronko!

HORTENSIE *(taktěž)*: Nikoli, hraběnko, každé slovo je matné, aby
vylíčilo vašeho ducha a vaši grácii.

MIRANDOLINA *(k sobě)*: Ty toho nadělají!

DEJANIRA *(stranou)*: Nezdržím se smíchu...

HORTENSIE *(stranou)*: Pozor, hostinská...

MIRANDOLINA: Služebnice, mé dámy!

DEJANIRA: Má úcta, paní domácí.

HORTENSIE *(stranou k Dejanire)*: Pst!...

MIRANDOLINA *(k Hortensií)*: Račte dovolit, bych směla políbit
vám ruku.

HORTENSIE *(podá jí ruku)*: Jste velmi vlídná...

(Dejanira se směje.)

MIRANDOLINA *(k Dejanire)*: Vy rovněž dovolte, milosti...

DEJANIRA: Jen nechte...

HORTENSIE: Uznejte přec, milá hraběnko, laskavost naší hostitelky
a její jemné způsoby a podejte jí ruku.

MIRANDOLINA: Prosím vás o to.

DEJANIRA: Když chcete... *(podá jí ruku, odvrátí se však a směje se.)*

MIRANDOLINA: Vaše Milost se směje... smím vědět proč?

HORTENSIE: Ale drahá hraběnko!... Mně se směje, řekla jsem prve
nějaký žert.

MIRANDOLINA (*k sobě*): Vsadila bych se, že to nejsou šlechtičny. Nebyly by samy.

HORTENSIE: Musíme se smluviti o nájemném.

MIRANDOLINA: Račte být samy? Bez kavalírů a sluhů? Nemáte nikoho?

HORTENSIE: Baron, můj choť... (*Dejanira směje se hlasitě.*)

MIRANDOLINA: Proč se smějete, Milosti?

HORTENSIE: Ano, proč pak se smějete?

DEJANIRA: Směju se baronu, vašemu choti.

HORTENSIE: Ach ano, je to veselý kavalír, mluví samé šprýmy; dorazí sem co nevidět s hrabětem Horaziem, chotěm hraběnky. (*Dejanira namáhá se, aby se smíchu zdržela.*)

MIRANDOLINA: Je vám také pan hrabě k smíchu?

HORTENSIE: Ale milá hraběnko, dbejte přec trochu na svůj stav, své jméno. (*Dejanira směje se ještě víc.*)

MIRANDOLINA: Račte dovoliti, milé dámy. Jsme tu docela samy. Nikdo nás neslyší, ale to hrabství a to baronství... prosím za odpuštění...

HORTENSIE: Co chcete říci? Snad byste nechtěla podezřívati naši urozenost?

MIRANDOLINA: Neračte se rozčilovat, paní hraběnka se bude smáti ještě víc.

HORTENSIE (*hrozí Dejanire*): Ale hraběnko! hraběnko!

DEJANIRA: A co, k čemu se přetvařovat!

MIRANDOLINA: Víím dobře, co chcete říci.

HORTENSIE: To bych ráda věděla.

MIRANDOLINA: Chtěla jste říci: K čemu se přetvařovat, že jsme šlechtičny, když každý ihned pozná, kdo vlastně jsme!

DEJANIRA: Máte pravdu – znáte nás snad?

HORTENSIE: Jste mi herečka, nevydrží dohrátí úlohu.

DEJANIRA: Mimo jeviště nedovedu se přetvařovat.

MIRANDOLINA: Výborně, paní baronko, líbíte se mi, máte ducha, chválím si vaši nevázanost.

HORTENSIE: Někdy si ráda trochu zažertuji.

MIRANDOLINA: Mám velice ráda lidi duchaplné. Moje hospoda je vám k službám dle libosti, dělejte, co vám napadne; jen prosím vás, kdyby přišly osoby urozené, byste mi postoupily své pokoje, dám vám jiné a také pohodlné.

DEJANIRA: Ze srdce rády.

HORTENSIE: Prosím, já ne. Když utrácím své peníze, chci býti obsloužena jako šlechtična. Zde jsem a odsud se nehnu.

MIRANDOLINA: Pomalu, paní baronko, pomalu... Hled'te raději, zde ten kavalír je tu také ubytován, jak vidí dámy, hned je vzhůru.

HORTENSIE: Je bohat?

MIRANDOLINA: Neznám jeho poměry.

Scéna 21.

Markýz. Předešlé.

MARKÝZ: Smím vstoupiti?

HORTENSIE: Pro mne, jen račte.

MARKÝZ: Váš služebník, mé dámy.

DEJANIRA: Služebnice, pane!

MARKÝZ (*k Mirandolině*): Cizinky?

MIRANDOLINA: Ano, excellenci. Poctily můj hostinec.

HORTENSIE (*stranou*): Excellence, pozor!

DEJANIRA (*stranou*): Aha, Hortensie ho chce chytit.

MARKÝZ (*k Mirandolině*): A kdo jsou tyto dámy?

MIRANDOLINA: Baronka Hortensie del Poggio a hraběnka Dejanira del Sole.

MARKÝZ: Pravá šlechta!

HORTENSIE: A vy, pane?

MARKÝZ: Já jsem markýz di Forlipopoli.

DEJANIRA (*k sobě*): Hostinská chce pokračovati v té komedii.

HORTENSIE: Těší mne, seznati tak dokonalého kavalíra.

MARKÝZ: Mohu-li vám býti k službám, račte jen poroučet. Těší mne, že jste se ubytovaly v tomto hostinci. Je tu duchaplná paní hostinská.

MIRANDOLINA: Tento kavalír je velmi laskav. Prokazuje mi čest a bere mne ve svou ochranu.

MARKÝZ: Zajisté. Ochraňuji vás i všechny hosty vaše a prosím jen, libo-li vám něco, račte jen poroučeti.

HORTENSIE: Časem užiju vaší vlídnosti, pane.

MARKÝZ: I vy, paní hraběnko, račte na mne spoléhati.

DEJANIRA: Budu šťastna, budu-li míti čest ocitnouti se v seznamu vašich nejponíženějších služebnic.

MIRANDOLINA (*k Hortensii*): To řekla frasi z komedie.

HORTENSIE (*k Mirandolině*): Titul hraběnky ji spletl.

(Markýz vytáhl z kapsy pěkný hedvábný šátek, rozestřel jej, jako by si chtěl jím pot utřítí.)

MIRANDOLINA: Jaký to šátek, pane markýze!

MARKÝZ: Pěkný, není-li pravda? Co mu říkáte? Mám vkus, že?

MIRANDOLINA: Zajisté nejlepší.

MARKÝZ (*k Hortensii*): Viděla jste kdy lepší?

HORTENSIE: Je nádherný. Podobný jsem co živa neviděla.
(Stranou.) Hned bych jej vzala, kdyby mi jej dal.

MARKÝZ (*k Dejanire*): Londýnské zboží.

DEJANIRA: Krásný, mně se velmi líbí.

MARKÝZ: Mám vkus, co?

DEJANIRA (*k sobě*): A neřekne, vemte si jej.

MARKÝZ: Hrabě neumí tak kupovati, vyhází peněz a jaktěživ nic vkusného nekoupí.

MIRANDOLINA: Pan markýz je znalec, má vkus, dovede se na věc podívat, ji posoudit i ocenit.

MARKÝZ (*skládá šátek pozorně*): Třeba pečlivě jej složit, aby se nezkažil. Tento druh látek je velmi choulostivý. *(Podává šátek Mirandolině.)* Prosím, vezměte.

MIRANDOLINA: Mám jej odnésti do vašeho pokoje?

MARKÝZ: Ne, do vašeho.

MIRANDOLINA: Proč do mého?

MARKÝZ: Poněvadž... vám jej dávám.

MIRANDOLINA: Ale excellenci, odpusťte...

MARKÝZ: Ano, já vám jej dávám.

MIRANDOLINA: Ale já jej nechci.

MARKÝZ: Chcete si mě rozhněvat?

MIRANDOLINA: Ah, co se toho týče, ví přece pan markýz, že nechci urážeti nikoho. Abyste se tedy nerozhněval – vezmu jej.

DEJANIRA (*stranou*): Jaké to žerty!

HORTENSIE (*taktéž*): Pak říkají, že my jsme komedianti!

MARKÝZ (*k Hortensii*): Co říkáte tomu daru?

HORTENSIE: Jste pravý kavalír.

MARKÝZ: Tak jednáám vždycky.

MIRANDOLINA (*k sobě*): To je první dar od něho a ještě ani nevím, jak k němu sám přišel.

DEJANIRA: Lze dostati, pane markýze, takové šátky ve Florenci? Přála bych si podobný.

MARKÝZ: To půjde těžko, ale uvidíme.

MIRANDOLINA (*k sobě*): Výborně, paní hraběnka se drží.

HORTENSIE: Zdá se, pane markýze, že se vyznáte v městě, prosím vás o adresu dobrého ševce, potřebuji střevíce.

MARKÝZ: Pošlu vám svého s radostí.

HORTENSIE: Pan markýz je laskav, doufám, že nezhrdne naší

společností.

DEJANIRA: Obědvejte s námi!

MARKÝZ: Milerád. (*K Mirandolině.*) Prosím vás, nebuďte žárlivá, víte přece, že jsem váš.

MIRANDOLINA (*k markýzovi*): Jen se pobavte dle libosti, přeju vám to ze srdce.

HORTENSIE: Povedete konversaci.

DEJANIRA: Neznáme zde nikoho, máme pouze vás.

MARKÝZ: Ó drahé dámy, s radostí jsem vám k službám.

Scéna 22.

Hrabě. Předešlí.

HRABĚ: Hledal jsem vás, Mirandolino.

MIRANDOLINA: Jsem zde s těmito damami.

HRABĚ: Aj, dámy, služebník, panstvo!

HORTENSIE: Vaše služebnice! (*Tiše k Dejaníře*). Tohle je zlatý kapr, lepší než ten první.

DEJANIRA (*tiše k Hortensii*): Hm, mě na presenty nechytí.

MARKÝZ (*k Mirandolině taktěz*): Ukažte přece šátek hraběti.

MIRANDOLINA: Hled'te, pane hrabě, co pěkného mi pan markýz daroval!

HRABĚ: Sláva, pane markýze, to vidím rád.

MARKÝZ: Maličkosti, bezcenné maličkosti, prosím, nemluvte o tom; co dělám, dělám jen potají.

MIRANDOLINA (*k sobě*): A mě naváděl, abych šátek ukázala. Pýcha s nouzí se nesnášejí.

HRABĚ (*k Mirandolině*): S dovolením těchto dam na slovíčko!

HORTENSIE: Jen račte dle libosti.

MARKÝZ (*k Mirandolině*): Přece máte šátek ode mne...

MIRANDOLINA: Uložím jej do bavlnky, aby se nezamazal.

HRABĚ (*k Mirandolině*): Podívejte se na tento démantový šperk.

MIRANDOLINA: Je velmi krásný.

HRABĚ: Patří k náušnicím, které jsem vám již dal...

(Hortensie a Dejanira poslouchají a šeptem spolu hovoří.)

MIRANDOLINA: Věru patří k nim, ale je mnohem krásnější.

MARKÝZ (*k sobě*): Čert vezmi hraběte, jeho peníze i jeho diamanty!

HRABĚ: Nuže, abyste měla garnituru celou, dám vám tento šperk.

MIRANDOLINA: Ten od vás nevezmu, pane hrabě.

HRABĚ: To mi přec neuděláte!

MIRANDOLINA: Prosím vás, jen žádný hněv! Abyste se neurazil, musím vzít ten šperk. (*Hortensie a Dejanira pozorují hru a stále spolu hovoří.*) Pane markýze, to je přece dar, vidíte?

MARKÝZ: Myslím, že šátek je ve svém způsobu dar mnohem vkusnější.

HRABĚ: Možná... vkus a vkus – je vždycky rozdíl.

MARKÝZ: Výborně! Chlubiti se veřejně, co vás dar stál, patří také k dobrému vkusu.

HRABĚ: Zajisté, vy rozdáváte své dárky jen potají.

MIRANDOLINA (*k sobě*): Mohu tenkrát říci s dobrým svědomím, že kde dva se hádají, třetí se raduje.

MARKÝZ: Tedy, drahé dámy, budeme společně obědvati!

Hortensie (*k hraběti*): Vaše jméno, pane?

HRABĚ: Jsem hrabě d'Albafiorita, vám k službám.

DEJANIRA (*k sobě*): U sta hromů! Znamenitá rodina, tu znám! (*Přiblíží se k hraběti.*)

HRABĚ (*k Dejanire*): Jsem vám k službám.

Hortensie (*k hraběti*): Bydlíte zde?

HRABĚ: Tak jest.

DEJANIRA: Zdržíte se dlouho?

HRABĚ: Myslím, že ano.

MARKÝZ: Ale mé dámy, budou vás bolet nohy, dám prostříti ve vašem pokoji?

Hortensie (*pohrdavě*): Děkuju! (*K hraběti.*) Odkud je pan hrabě?

HRABĚ: Z Neapole.

HORTENSIE: Toť jsme skoro krajané. Já jsem z Palerma.

DEJANIRA: Já jsem z Říma, ale byla jsem dlouho v Neapoli, a právě v jedné své záležitosti jsem si přála dávno mluvit se šlechticem neapolským.

HRABĚ: Jsem vám k službám. Jste samy? Bez pánů?

MARKÝZ: Zde prosím jsem já, dámy se bez vás docela dobře obejdou.

HORTENSIE: Jsme samy, pane hrabě; potom vám řeknu proč.

HRABĚ: Mirandolino!

MIRANDOLINA: Pane?

HRABĚ: Kažte prostříti v mém pokoji pro tři osoby. (*K Hortensii a Dejanire.*) Vy přece mi prokážete čest.

HORTENSIE: S radostí vyhovíme vaší laskavosti.

MARKÝZ: Mne však pozvaly tyto dámy dřív.

HRABĚ: Přece jsou vlastní své paní a budou dělati, co za dobré uznají; můj pokoj však je malý, stačí pouze pro tři.

MARKÝZ: Na to bych se podíval.

HORTENSIE: Pojdme, pane HRABĚ: Pan markýz prokáže nám po druhé tu čest. (*Odejde.*)

DEJANIRA: Dostanete-li, pane markýze, takový šátek, vzpomeňte si na mne. (*Odejde.*)

MARKÝZ: Hrabě, vy mi to zaplatíte!

HRABĚ: A nač si stěžujete?

MARKÝZ: Jsem kdo jsem a se mnou se takhle nejedná. Bašta! Ta by chtěla takový šátek? Nedostane ho. Mirandolino, vy ho máte a važte si ho. Takových šátků nenajdete na ulici. Diamanty tam najdete, ale takových šátků tam nenajdete. (*Odejde.*)

MIRANDOLINA: Blázen!

HRABĚ: Drahá Mirandolino, nebude vás mrzeti, když pohostím tyto dámy?

MIRANDOLINA: Ani za mák, pane.

HRABĚ: Dělán to jen k vůli vám. Chci jen prospěti vašemu hostinci a získati mu jméno. Víte jinak, že jsem váš, mé srdce je vaše a vaše jest moje bohatství, zacházejte s ním dle vůle, zde jste úplnou paní. (*Odejde.*)

MIRANDOLINA (*sama*): S celým svým bohatstvím, se všemi svými dary jakživ nezpůsobí, abych se do něho zamilovala; a ještě méně to dokáže markýz se svým směšným protěžováním. Kdybych si měla začít s jedním z nich, začala bych zajisté nejspíš s tím, kdo víc rozdává, ale v celku nestojím o žádného. Spíš mě baví poblázněný baron di Ripafratta, a kdyby se mi to podařilo, nedala bych tu zábavu za šperk dvojnásob drahý než tento. Zkusím to; nevím, budu-li tak obratná, jako tyto dvě herečky, ale zkusím to přece. Hrabě a markýz, pokud se zabavují těmi dámami, dají mi pokoj a já mohu tím líp zatočit s baronem. Možná, že se ani nehne. Ale věděla bych ráda, kdo odolá ženě, která má dost času k rozvinutí celého svého umění? Kdo se dá na útěk, nemusí se obávat porážky, ale kdo se zastaví, poslouchá a v tom zálibu má, padne, ať dělá co chce, dřív neb později. (*Odejde.*)

(*Opona spadne.*)

Jednání II.

(Scéna: Pokoj kavalíra Ripafratty; stůl k obědu připravený, kolem sedadla.)

Scéna 1.

Kavalír, jeho komorník, (pak) Fabrizio. (Kavalír se prochází s knihou v ruce, Fabrizio rozdává polévku.)

FABRIZIO *(ke komorníku)*. Řekněte svému pánovi, chce-li jíst, že je polévka na stole.

KOMORNÍK *(k Fabrizioovi)*. To mu můžete říci sám.

FABRIZIO: Je takový podivín, že nerad s ním mluvím.

KOMORNÍK: A věřte, není zlý. Nemůže vystát ženy, ale s muži je jako cukr.

FABRIZIO: Nepřítel žen! Chudáček! Neví, co je dobrého na světě.
(Odejde.)

KOMORNÍK: Urozenosti, račte ke stolu! *(Kavalír odloží knihu a sedne za stůl.)*

KAVALÍR *(k sluhovi mezi jídlem)*. Zdá se mi, že dnes je oběd mnohem dříve na stole, než obyčejně.

(Komorník stojí za sedadlem kavalíra s ubrouskem pod paží.)

KOMORNÍK: Vám dali oběd dnes nejdříve. Pan hrabě d'Albafiorita se hněvem chvěl, chtěl být první obsloužen, ale padrona stála na tom, aby se oběd nejdříve nesl vaší urozenosti.

KAVALÍR: Jsem jí vděčen za tuto pozornost.

KOMORNÍK: Je to urozenosti dokonalá žena. V celém světě neviděl jsem obratnější hostinské.

KAVALÍR *(obrátil se poněkud na zad)*. Tobě se tedy líbí?

KOMORNÍK: Kdybych si chtěl rozhněvati pana barona, chtěl bych hned se státi sklepníkem u Mirandoliny.

KAVALÍR: Hlupáku, co bys tam chtěl dělat? (*Vymění se talíře.*)

KOMORNÍK: Takovou ženu, jako ona, chtěl bych obsluhovat jako pejska. (*Odejde pro nový talíř.*)

KAVALÍR: U čerta! Okouzlí všechny. Bylo by směšné, aby takhle chytila také mne. Však ti vypráhnou, zítra hajdy do Livorna. Pro dnešek si mysli, co chceš, ale zítra uvidíš, že nejsem slaboch. Na mě by jsi musila jinak i na můj odpor proti ženám.

Scéna 2.

(Vrátí se komorník s podnosem a s novým talířem.)

KOMORNÍK: Řekla padrona, nechutná-li kuřátko, že pošle holoubka.

KAVALÍR: Chutná všecko. A co je toto?

KOMORNÍK: Praví padrona, abych to řekl vaší urozenosti, ovšem bude li tento rosol chutnati, že jej připravila vlastníma rukama.

KAVALÍR: Čím dál tím více jsem jí díky povinen *(okusí)*. Výtečný, znamenitý! Řekni, že mi chutná a že jí děkuji.

KOMORNÍK: Vyřídím to, urozenosti.

KAVALÍR: Jdi a vyřid jí to okamžitě.

KOMORNÍK: Okamžitě? *(k sobě.)*. Jaký to zázrak, on vzkazuje dvornosti ženě! *(Odejde.)*

KAVALÍR: Znamenitý rosol. Nejedl jsem lepšího. *(Jí.)* Bude-li se Mirandolina stále takhle držet, nebude míti o hosti nikdy nouzi. Dobrý stůl a dobré prádlo. A pak nelze upírati, roztomilá je; ale co více u ní cením, její upřímnost. Ó to je velmi pěkná věc taková upřímnost! A proč já nenávidím ženy? Poněvadž jsou neupřímné, lživé, lichotné. Ale ta její upřímnost....

Scéna 3.

Komorník. Předešlí.

KOMORNÍK: Padrona děkuje vaší urozenosti za vlídnost, s jakou jste ráčil prominouti, co se nezdařilo na jejím pokusu.

KAVALÍR: Výborně, pane ceremonáři, výborně!

KOMORNÍK: Nyní upravuje vlastnoručně jiný talíř, ale je těžko říci, co to bude.

KAVALÍR: Že upravuje jiný talíř?

KOMORNÍK: Ano, urozenosti.

KAVALÍR: Dej mi pít!

KOMORNÍK: K službám! (*stane se.*)

KAVALÍR: Třeba s ní nyní zdvořile a jemně zacházeti. Je příliš dokonalá, třeba platiti vše dvojnásobně. Chovati se k ní kavalírsky, ale honem vypráhnout. (*Sluha mu podává víno.*) Což hrabě už obědvá? (*Pije.*)

KOMORNÍK: Ano, urozenosti. Právě v tomto okamžiku. Dává dnes hostinu. Má u stolu dvě dámy.

KAVALÍR: Dámy? A co jsou zač?

KOMORNÍK: Přišly do tohoto hostince, je tomu několik hodin. Neznám jich.

KAVALÍR: Hrabě je zná?

KOMORNÍK: Zdá se, že nikoli, ale sotva je spatřil, pozval je ihned k obědu.

KAVALÍR: Jaká to slabost! Sotva vidí dvě ženské, už se jich chytá; a ony to přijmou. A ví bůh, co jsou zač, ale jsou to ženské a bašta. Hrabě se jistě přivede na mizinu. A co markýz,

obědvá?

KOMORNÍK: Odešel a posud se nevrátil.

KAVALÍR: Nový talíř!

KOMORNÍK: K službám. (*Stane se.*)

KAVALÍR: Má tedy u oběda dvě dámy! Pěkná společnost! Ty by mi dovedly brzy chuť pokaziti.

Scéna 4.

Mirandolina (vejde s talířem v ruce). Předešlí.

MIRANDOLINA: Smím dále?

KAVALÍR: Kdo jest? – Ah! *(k služovi.)* Vezmi ten talíř!

MIRANDOLINA: Odpusťte! – Přejte mi tu čest položití jej před vás
vlastníma rukama *(učíní tak)*.

KAVALÍR: To není vaším úřadem.

MIRANDOLINA: Což jsem nějaká dáma? Jsem služka toho, komu
se zráčí přijíti do mého hostince.

KAVALÍR *(k sobě)*: Jaká skromnost!

MIRANDOLINA: Věřte, že by mi docela nebylo obtíží obsluhovati
všecky hosty při stole; nedělám to však z jistých ohledů...
nevím, jestli mi rozumíte... K vám přicházím upřímně, beze
všech ohledů.

KAVALÍR: Díky! Jaký to pokrm?

MIRANDOLINA: Zadělávané. Připravila jsem je vlastníma rukama.

KAVALÍR: Bude výtečné. Je-li vaše dílo, bude znamenité.

MIRANDOLINA: Ach, jste příliš laskav, pane. Já jsem slabá
kuchařka. Ale chtěla bych býti výborná, jen abych vyhověla
vkusu tak dokonalého šlechtice, jako jste vy.

KAVALÍR *(k sobě)*. Zítra do Livorna! *(Nahlas.)* Máte-li co na práci,
nezdržujte se k vůli mně.

MIRANDOLINA: Jsem volná, pane; dům je opatřen kuchaři i sluhy.
Chtěla bych jen vědět, smím-li se těšit, že tento pokrm
chutnal vaší urozenosti.

KAVALÍR: Milerád vám to ihned povím. *(Jí.)* Dobrý! Znamenitý!

Taká vůně! Neznám toto jídlo.

MIRANDOLINA: Ó já mám všelijaká zvláštní tajemství! Tyto ruce dovedou ještě všelicos pěkného.

KAVALÍR (*prudce k sluhovi*): Pít!

MIRANDOLINA: Toto jídlo nutno pořádně zapít, pane.

KAVALÍR (*k sluhovi*): Nalij mi burgundského!

MIRANDOLINA: Výborně! Burgundské je znamenité. Dle mé zkušenosti nelze ani pít jiného vína po paště. (*Sluha přinese na stůl láhev a sklenici.*)

KAVALÍR: Vy máte ve všem dobrý vkus.

MIRANDOLINA: Máte pravdu, zmýlím se málokdy.

KAVALÍR: A přece tenkrát jste na omylu.

MIRANDOLINA: V čem, pane?

KAVALÍR: V domněnce, že zasloužím býti od vás vyznamenáván.

MIRANDOLINA (*vzdychá*): Ach, pane barone!

KAVALÍR (*pobouřen*): Co se děje? K čemu ty vzdechy?

MIRANDOLINA: Řeknu vám to, jsem šetrná ku každému, ale vždy je mi líto, když pomyslím, jak jsou lidé nevděční.

KAVALÍR (*klidně*): Já nebudu vám nikdy nevděčný.

MIRANDOLINA: U vás nemluvím o zásluze, konajíc pouze svou povinnost.

KAVALÍR: Ne, ne... rozumím... nejsem tak neomalený, jak myslíte. Na mne si nebudete stěžovat.

(*Dolévá si vína.*)

MIRANDOLINA: Ale já, pane, nechápu...

KAVALÍR: Na vaše zdraví! (*Pije.*)

MIRANDOLINA: Díky! velká to čest pro mne.

KAVALÍR: Toto víno je znamenité.

MIRANDOLINA: Burgundské je mou pravou vášní.

Kavalír (*podává jí sklenici*): Je-li libo, poroučejte.

MIRANDOLINA: Oh! díky, pane!

KAVALÍR: Obědvala jste již?

MIRANDOLINA: Ano, urozenosti.

KAVALÍR: Není libo skleničku?

MIRANDOLINA: Nezasluhuju také pozornosti.

KAVALÍR: Naliju vám milerád.

MIRANDOLINA: Přivádíte mě do rozpaků, ale nemůže vám člověk odolat.

KAVALÍR (*k sluhovi*): Podej sklenici!

MIRANDOLINA: Ó nikoli, dovolíte-li, podržím tuto. (*Vezme sklenici kavalírovu.*)

KAVALÍR: Pardon, z té jsem pil já.

MIRANDOLINA (*směje se*): Budu pít na vaši krásu!

(*Sluha přinese jinou sklenici pro kavalíra.*)

KAVALÍR (*nalévá*): Svůdnice!

MIRANDOLINA: Ale jsem už dávno po jídle, bojím se, aby se mi nic nestalo.

KAVALÍR: Nebojte se.

MIRANDOLINA: Kdybyste mi dopřál kousíček chleba, abych zajedla?

KAVALÍR: Milerád. (*Podá jí chleba.*) Vezměte! (*Mirandolina stojí se sklenicí v jedné, s chlebem v druhé ruce.*) Což si nesednete?

MIRANDOLINA: Toho nejsem hodna, pane.

KAVALÍR: Ale jděte, vždyť jsme tu sami. (*K sluhovi.*) Přines židli!

KOMORNÍK (*k sobě*): Ten jistě brzy umře, nebo jaktěživ tohle nedělal. (*Jde a vezme židli.*)

MIRANDOLINA: Kdyby tohle se dozvěděl pan markýz a pan hrabě, pak by mi bylo zle.

KAVALÍR: Proč?

MIRANDOLINA: Stokrát nabízeli mi, abych jedla nebo pila s nimi a vždycky jsem to zamítla.

KAVALÍR: Prosím, jen se posadte!

MIRANDOLINA: Jen abych vám vyhověla. (*Sedne.*)

KAVALÍR: Poslyš... (*Stranou ke komorníkovi.*) Ať nevyzradíš nikomu, že tu padrona byla a že seděla u mého stolu.

KOMORNÍK (*taktěž*): Račte být bez starosti. (*Stranou k sobě.*) Tahle novinka mne překvapuje.

MIRANDOLINA (*zvedajíc sklenici*): Na zdraví všeho, co působí panu baronovi potěšení.

KAVALÍR: Děkuji vám, čtveračko!

MIRANDOLINA: Tento přípitek se ovšem dam netýče.

KAVALÍR: Ne, a proč?

MIRANDOLINA: Poněvadž vím, že dámy rád nemáte.

KAVALÍR: To je pravda – aspoň posud...

MIRANDOLINA: Zůstaňte vždycky tak...

KAVALÍR: Nerad bych... (*Ukáže na sluhu.*)

MIRANDOLINA: Co poroučí pan baron?

KAVALÍR: Poslyšte. (*Šeptá jí do ucha.*) Nerad bych, k vůli vám změnil své zásady.

MIRANDOLINA: K vůli mně? Nerozumím vám...

KAVALÍR (*k sluhovi*): Odejdi!

KOMORNÍK: Poroučíte?

KAVALÍR: Dej mi udělat dvě vejce, až budou, přines mi je.

KOMORNÍK: Na tvrdo, na měkko?

KAVALÍR: Jak chceš, ale už táhni!

KOMORNÍK (*stranou*): Rozumím, pán dostává odvahy. (*Odejde.*)

KAVALÍR: Ale poslouvejte, vy jste mi povedená čtveračka.

MIRANDOLINA: Pan baron si mne dobírá.

KAVALÍR: Poslyšte, řeknu vám něco, ale do opravdy, z čeho budete mít radost.

MIRANDOLINA: To ráda uslyším.

KAVALÍR: Vy jste ta první žena na světě, s kterou jsem měl trpělivost, s kterou jsem dobře vyšel – ano, nejen dobře, s kterou jsem zacházel se zálibou.

MIRANDOLINA: Povím vám něco, pane barone. Není to docela mou zásluhou; je to už v krvi. Za sympatii a vkus nikdo nemůže. Náhle se objeví u lidí, kteří se ani neznají. I já cítím pro vás něco, co jsem necítila pro nikoho.

KAVALÍR: Bojím se, že mne připravíte o můj poklid.

MIRANDOLINA: Pan baron je moudrý muž a zachová se podle toho. Neklesne v slabosti těch druhých. Abych řekla pravdu, více mne tu neuvidíte. I já cítím ve svém nitru něco, čeho posud jsem neznala, ale nechci poblázniti nikoho, zvláště toho

ne, kdo žen nenávidí a jenž snad jen, aby mne zkoušel aneb smích si ze mne ztropil, chystá mi léčku tímto neobvyklým hovorem. Ale nechme toho... směla bych, pane barone, prositi ještě o krapet burgundského?

KAVALÍR: Mnoholi chcete. (*Nalévá.*) Vezměte!

MIRANDOLINA: Tisíceré díky... ale vy nepijete?

KAVALÍR: Ó zajisté! (*K sobě.*) Udělal bych lépe, kdybych se opil, jeden čert vyhnal by druhého. (*Nalije si.*)

Mirandolina (*koketně*): Pane barone!

KAVALÍR: Je libo?

MIRANDOLINA: Ťukněme si! (*Stane se.*) Ať žijí dobří přátelé!

KAVALÍR (*poněkud unyle*): Ať žijí!

MIRANDOLINA: Ať žije, kdo nám přeje... bez urážky...

KAVALÍR (*vyměnění si sklenici*): Ať žije!

Scéna 5.

Markýz. Předešlí.

MARKÝZ: Jsem tu ještě já. Kdo má žít?

KAVALÍR (*v rozpacích*): Aj, pan markýz...

MARKÝZ: Odpusťte, příteli, ale já klepal, nikdo neslyšel.

MIRANDOLINA: S dovolením... (*Chce odejít.*)

KAVALÍR: Prosím, zůstaňte. (*K markýzovi.*) Já vůči vám bych si tohle nedovolil.

MARKÝZ: Prosím za odpuštění. Vždyť jsme přátelé. Myslil jsem, že jste sám. Těší mne, že vás vidím po boku naší roztomilé paní domácí.

MIRANDOLINA: Obsluhovala jsem zde pana barona, pane, přišlo mi nějak špatně a on mi přispěl k zotavení sklenkou burgundského.

MARKÝZ: Aj, to je burgundské?

KAVALÍR: Ano.

MARKÝZ: A pravé?

KAVALÍR: Aspoň jsem je jako pravé zaplatil.

MARKÝZ: Rozumím vínům. Dovolte, ať je okusím a hned vám povím, je-li pravé čili nic.

KAVALÍR: Ale jděte! (*volá.*)

Scéna 6.

Komorník (přináší vejce). Předešlí.

KAVALÍR: Podej sklenku panu markýzovi!

MARKÝZ: Žádnou štamprli, prosím. Burgundské není likér.
Chceme-li je posouditi, musí ho být již víc.

KOMORNÍK: Zde jsou vejce. *(Chce je položit na stůl.)*

KAVALÍR: Nechci již.

MARKÝZ: Co že to je?

KAVALÍR: Vejce.

MARKÝZ: Nestojím o vejce. *(sluha je odnese.)*

MIRANDOLINA: Račte, pane markýze, s dovolením pana barona ochutnati toto zadělávané, které jsem vlastníma rukama připravila?

MARKÝZ: Aj? S radostí! Židli! *(Sluha mu podá židli a položí před něho talíř a postaví sklenici na tác). Vidličku!*

KAVALÍR *(k sluhovi):* Dej mu příbor! *(Stane se.)*

MIRANDOLINA: Už je mi lépe, pane barone, odejdu. *(Vstává.)*

MARKÝZ: Buďte tak laskavá a zůstaňte ještě trochu.

MIRANDOLINA: Mám co dělat, pane markýze, a pak nevím, jestli pan baron...

MARKÝZ *(ke kavalírovi):* Dovolíte, aby zůstala ještě chvíli?

KAVALÍR: Co chcete od ní?

MARKÝZ: Chci, abyste okusil skleničku cyperského, jaké jste nepil a nebudete pít jaktěživ. Rád bych, aby také Mirandolina je okusila a vyslovila se o něm.

KAVALÍR (*k Mirandolině*): Pro mne tedy zůstaňte k vůli panu markýzovi.

MIRANDOLINA: Pan markýz odpustí.

MARKÝZ: Nechcete je okusiti?

MIRANDOLINA: Až podruhé, excellenci.

KAVALÍR: Ale jděte, jen zůstaňte.

MIRANDOLINA: Vy poroučíte?

KAVALÍR: Pravím to dost zřetelně.

MIRANDOLINA: Poslouchám.

KAVALÍR (*k sobě*): Dělá mi víc a víc k vůli.

MARKÝZ (*pojídaje*): Jaké to jídlo! Jaká omáčka! To je vůně a chuť!

KAVALÍR (*tiše k Mirandolině*): Markýz bude žárliv, že vám sedím blíž než on.

MIRANDOLINA (*tiše ke kavalírovi*): Mně na něm pramálo záleží.

KAVALÍR (*táž hra*): Což jste také nepřítelkou mužů?

MIRANDOLINA (*táž hra*): Zrovna jako vy jste nepřitelem žen.

KAVALÍR (*táž hra*): Tyto moje sokyně začínají se mstít na mně.

MIRANDOLINA (*táž hra*): Jak to, pane?

KAVALÍR (*táž hra*): Vy šelmo, počkejte, však uvidíte...

MARKÝZ (*pije burgundské*): Na vaše zdraví, příteli!

KAVALÍR: Nu, jak vám chutná?

MARKÝZ: S dovolením, nestojí za mnoho, to je mé cyperské lepší.

KAVALÍR: Kde je však máte?

MARKÝZ: Tady je, přinesl jsem je, chci, bychom je okusili. (*Vytáhne z kapsy velmi malou láhev.*)

MIRANDOLINA: Jak vidím, postaral se pan markýz o to, aby nám jeho víno hlavy nepomátlo.

MARKÝZ: To? To se pije po kapkách, jako melissa. Hej, sem sklenice! *(Komorník přinese kalíšky na cyperské.)*

MARKÝZ: Ty jsou příliš veliké. Nemáte menší?

(Přikryje láhev rukou.)

KAVALÍR *(k sluhovi):* Přines číšky na likéry.

MIRANDOLINA: Já myslím, že by stačilo jen čuchať k láhvi.

MARKÝZ *(dá láhev k nosu):* Ó můj milý, již ta vůně blaží. *(Komorník přinese tři kalíšky na podnosu. Markýz nalévá opatrně do kalíšků, pak podá kavalírovi a Mirandolině, třetí číšku nechá stát před sebou, pak zavře láhev.)* Nu, je to nektar? Co? Výkvět tvorstva! – Ambrosie, destilovaná manna!

KAVALÍR *(tiše k Mirandolině):* To je břecha, co?

MIRANDOLINA *(táh hra):* Z vymytých láhví.

MARKÝZ: Co to povídáte?

KAVALÍR: Výtečné, znamenité!

MIRANDOLINA: Hm.

MARKÝZ: Vám nechutná?

MIRANDOLINA: Neumím se přetvařovat, nechutná mi, je velmi špatné a nemohu říci, že je dobré. Je to hezké, když někdo se dovede přetvařovat, ale kdo to dovede jednou, dovede to i po druhé.

KAVALÍR *(k sobě):* Tohle si mne dobírá – ale nevím proč.

MARKÝZ: Vy, milá Mirandolino, druhům těchto vín nerozumíte. Lituju vás. Šátku, který jsem vám dal, rozumíte, a proto se vám líbil, ale cyperskému nerozumíte. *(Přestane pít.)*

MIRANDOLINA (*ke kavalírovi*): Hleďte, jak se vychloubá!

KAVALÍR (*táž hra*): Já bych to nedověd'.

MIRANDOLINA (*táž hra*): Vaše pohrdání ženami jest jen jiný druh vychloubání se.

KAVALÍR (*táž hra*): Vaše vítězství nad muži není nic jiného, má milá.

MIRANDOLINA (*koketně*): Nad všemi muži – to přece ne.

KAVALÍR (*vášnivě*): Ano, nad všemi.

MARKÝZ: Hleďte, zachutnalo? (*K sluhovi.*) Dejte sem ještě tři čisté sklenice! (*Komorník je přináší na tácu.*)

MIRANDOLINA: Pro mne nikoli, děkuju...

MARKÝZ: Nebojte se, nenalévám pro vás. (*Nalije cyperské do tří skleniček.*) Sem, přítelíčku, buďte trochu dvorný a dojděte s dovolením pána vašeho k hraběti d'Albafiorita a řekněte mu mým jménem, hezky nahlas, aby to všickni slyšeli, že jej prosím, aby ráčil okusiti moje cyperské.

KOMORNÍK: S radostí. (*K sobě.*) Nu, tím se neopije. (*Odejde.*)

KAVALÍR: Vy jste, markýze, vzor štědrosti.

MARKÝZ: Já? To se zeptejte Mirandoliny.

MIRANDOLINA: Ó zajisté!

MARKÝZ (*k Mirandolině*): Viděl již baron váš šátek?

MIRANDOLINA: Ještě ne.

MARKÝZ (*ke kavalírovi*): Uvidíte jej. (*Odstrčí skleničku se zbytkem vína.*) Tuto krůpěj balsámu nechám si na večer.

MIRANDOLINA: Jen dejte pozor, ať se vám neudělá po něm špatně, pane markýze.

MARKÝZ: Jděte, to mi neuškodí, ani tak ne, jako vaše krásné oči.

MIRANDOLINA: Opravdu?

MARKÝZ: Milý barone, já jsem do ní strašně zamilován.

KAVALÍR: Tak? To se mi nelíbí.

MARKÝZ: Vy nevíte, co je to láska k ženským. Ó, kdybyste to věděl, vy byste mne politoval.

KAVALÍR: Já vás lituji.

MARKÝZ: A žárlivý jsem jako bestie. Vás nechám sedět vedle ní, poněvadž vás znám, jinému bych to netrpěl ani za milion.

KAVALÍR (*k sobě*): Už mne začíná nudit.

Scéna 7.

Komorník (se vrátí, přinášeje na tácu láhev). Předešlí.

KOMORNÍK (*k markýzovi*): Pan hrabě se poroučí vaší excellenci a posílá vám láhev kanárského.

MARKÝZ: Oho! On chce snad měřiti své kanárské s mým cyperským? Dejte sem, ať vidíme, jaký je blázen. Tohle svinstvo znám podle vůně. (*Vstane a drží láhev v ruce.*)

KAVALÍR (*k markýzovi*): Nu, tak je aspoň dřív okuste!

MARKÝZ: Nemusím pranic okoušet. Tohle je impertinence od hraběte a není ta první a jediná. Chce vždycky nade mne vyniknouti. Chce mne ve všem překonat a provokuje mne ustavičně. Chce, abych spáchal něco zvířecího. Ale přísahám, že mu vyvedu něco, jedinou věc, ale bude za sto kousků. Jestli jej, Mirandolino, nevyženete, stanou se strašlivé věci. To je drzý člověk. Já jsem, kdo jsem a takové urážky nestrpím. (*Odejde a odnese láhev.*)

Scéna 8.

Kavalír, Mirandolina, Komorník.

KAVALÍR: Ubohý markýz se zbláznil.

MIRANDOLINA: Rozlila se mu žluč, vzal si však láhev k zotavení se s sebou.

KAVALÍR: Zbláznil se, pravím, a vaší vinou.

MIRANDOLINA: Což já pobláznuji lidi?

KAVALÍR (*prudce*): Ano, vy jste...

MIRANDOLINA (*vstane*): Pane barone, račte dovolit...

KAVALÍR: Stůjte!

MIRANDOLINA (*odcházejíc*): K vůli mně se ještě nikdo nezbláznil, odpusťte, pane barone!

KAVALÍR (*vstane, ale zůstane za stolem*): Tak aspoň poslyšte...

MIRANDOLINA: Račte prominout...

KAVALÍR (*velitelsky*): Stůjte, pravím!

MIRANDOLINA (*obráť se uražena*): Co chcete ode.

KAVALÍR: Nic. (*Spleten.*) Pijme ještě sklenku burgundského.

MIRANDOLINA: Nechte mě, ať jsem již odsud.

KAVALÍR: Posad'te se!

MIRANDOLINA: I ne, vypijme to v stoje.

KAVALÍR (*podá jí něžně sklenici*): Tu máte!

MIRANDOLINA: Připiju vám na zdraví a pak ihned odejdu. Ten přípitek mě naučila moje babička. (*Zpívá:*)

Bacchus žij a Láska taky!
Oba blaží beze hrází,
první chřtánem v srdce vchází,
druhá se tam vplíží zraky.
Piju víno, lásky žár,
hned se shodném v sladký zdar!

(Odkvapí kavalírovi, jenž ji chce obejmout, pod rukou.)

Scéna 9.

Kavalír, Komorník.

KAVALÍR: Výborně! pojd'te sem, slyšte! – Prchla, ničemnice. Utekla a nechala tu tisíc ďáblů, kteří mne týrají a mučí.

KOMORNÍK: Mám dáti na stůl ovoce?

KAVALÍR: Jdi k čertu i ty! (*Komorník odejde.*) Víno pij, oči žár, shodneme se v sladký zdar! Jaký to tajuplný přípitek? Ó ničemnice, znám tě, znám. Chceš mne zničit, zabít, zavraždit. Ale s jakou grácií to chceš vykonat! Jak to umíš chytit za pravý konec... Ďáble, ďáble, ukážeš mi ji ještě jednou? Ne, odjedu do Livorna. – Už ji nesmím spatřit. Nesmí více přijít mi do cesty! – Prokleté ženy, tam více nikdo mě nedostane, to přísahám!

Proměna.

(Pokoj hraběte d'Albafiorita).

Scéna 10.

Hrabě, Hortensie, Dejanira.

HRABĚ: Markýz di Forlipopoli je charakter prazvláštní. Je rodem šlechtic, o tom nemůže být sporu; ale přišel o jmění a sotva že má od čeho býti živ. A přece rád hraje si na štědrého.

HORTENSIE: Aspoň by jím rád byl, nemá však na to.

DEJANIRA: Rozdá to málo, co má, chce však, aby o tom celý svět věděl.

HRABĚ: Pěkný charakter pro některou z vašich veseloher!

HORTENSIE: Počkejte, až sem přijde divadlo, snad jej tam uvidíte.

DEJANIRA: Máme herce, kteří v postihnutí povahy již něco dokáží.

HRABĚ: Však máme-li se toho dočkat, třeba abyste s ním vydržely a dále velké dámy představovaly.

HORTENSIE: Já to už svedu, ale Dejanira se okamžitě prozradí.

DEJANIRA: Je mi to hned k smíchu, když mě lidé, kteří nejsou od divadla, považují za velkou dámu.

HRABĚ: Však měl jsem s vámi dost práce, než jsem vás demaskoval. Nu, aspoň mohu něco pro vás učiniti.

HORTENSIE: Pan hrabě bude jistě naším ochráncem.

DEJANIRA: A my přítelkyně užijem společně jeho přátelství.

HRABĚ: Chci s vámi mluvití upřímně. Budu vám k službám dle své moci, ale mám jistý závazek, proč nebudu s to navštěvovati váš dům.

HORTENSIE: Pan hrabě má nějaký milostný poměr?

HRABĚ: Ano, řeknu vám to v důvěrnosti. Majitelka tohoto hostince...

HORTENSIE: U čerta! Věru, veliká to dáma! Nechápu, že vy, pane hrabě, se zahazujete s hostinskou.

DEJANIRA: To by přece bylo slušnější obracet se se svými pozornostmi k herečce.

HRABĚ: Milostné pletky s herečkami mě nebaví. Dnes jste zde a zítra jinde.

HORTENSIE: A není to tak lépe, pane hrabě? Aspoň se takto neuzavírají přátelství pro věčnost a mužové se nepřivádějí na mizinu.

HRABĚ: Nic naplat, jsem do hostinské zamilován a nemíním si ji pohněvati.

DEJANIRA: Ale prosím vás, co je na ní?

HRABĚ: O to, má dost dobrých vlastností.

HORTENSIE: Je růžová v tváři, vid', Dejaniro? *(Ukazuje, že se líčí a maluje.)*

HRABĚ: Je duchaplná.

DEJANIRA: Nu, s námi přec ji srovnávati nebudete?

HRABĚ: Dost řeči. Buď si jaká buď, Mirandolina se mi líbí, a stojíte-li o mé přátelství, mluvte o ní slušně, jinak bude lépe, když spolu budeme zacházeti, jako bychom se jaktěživi neviděli.

HORTENSIE: Ach, pane hrabě, pro můj vkus jest Mirandolina pravá Venuše.

DEJANIRA: A je opravdu duchaplná. Mluví, až radost.

HRABĚ: Tak se mi líbíte.

HORTENSIE: Nu, nechcete-li od nás nic jiného, v tom vám vždy posloužíme.

HRABĚ (*dívá se za scénu*): Viděly jste toho, co právě prošel sálem?

HORTENSIE: Ano, viděla jsem ho.

HRABĚ: To máte druhou figuru do komedie.

HORTENSIE: V jakém genru?

HRABĚ: Nepřítel žen.

DEJANIRA: Blázen.

HORTENSIE: Má asi smutné upomínky na některou.

HRABĚ: Naopak. Nebyl jakživ ani zamilován. Nechce o ženy ani zavadit. Pohrdá všemi, stačí říci, že pohrdá i Mirandolinou.

HORTENSIE: Ubožák! Kdyby mně přišel do prádlar, však by brzy změnil své názory.

DEJANIRA: Znamenitě! Chtěla bych se také o to pokusit.

HRABĚ: Slyšte, přítelkyně! Uděláme si žert. Dokážete-li, že se baron zamiluje do jedné z vás, dostanete ode mne knížecí dar.

HORTENSIE: Nežádám za to odměny, učiním to sama k vůli vlastní zábavě.

DEJANIRA: Myslím, že se to s dovolením pana hraběte podaří; až přijde naše společnost, trochu se pobavíme.

HRABĚ: Myslím, že nesvedete ničeho.

HORTENSIE: Pan hrabě nás podceňuje.

DEJANIRA: Nejsme ovšem tak půvabné, jako Mirandolina, ale konečně známe přece líp svět a život.

HRABĚ: Mám jej dát zavolat?

HORTENSIE: Jak vám libo.

HRABĚ (*volá ven*): Pojd' sem!

Scéna 11.

Sluha (hraběte). Předešlí.

HRABĚ (*k sluhovi*): Jdi k baronu di Ripafratta, že prosím, aby si neobtěžoval, rád bych s ním mluvil.

SLUHA: V mém pokoji není.

HRABĚ: Viděl jsem ho, jak šel do kuchyně, pospěš za ním.

SLUHA: Okamžitě. (*Odejde.*)

HRABĚ (*k sobě*): Co jen chce v kuchyni? Jistě šel vyhubovat Mirandolině, že mu oběd nechutnal.

HORTENSIE: Prosila jsem, pane hrabě, pana markýza, aby mi poslal svého ševce, ale začínám mítí strach, že ho ani nespátřím.

HRABĚ: Nechte toho, sám to obstarám.

DEJANIRA: Mně zase slíbil pan markýz šátek!

HRABĚ: I o ten snad nouze nebude.

DEJANIRA: Ale já ho právě potřebuji.

HRABĚ (*nabízí jí svůj hedvábný*): Líbí-li se vám tento, račte si posloužit. Je čistý.

DEJANIRA: Jste velmi pozorný (*přijala jej*):

HRABĚ: Slyším barona. Bude lépe, zachováte-li se dále jako velké dámy, tím jej spíš pohnete, že vás vyslechne. Ustupte trochu do pozadí, neb sotva by vás uzřel, dal by se na útěk.

HORTENSIE: Jak se jmenuje?

HRABĚ: Baron di Ripafratta, je z Toskany.

DEJANIRA: Ženat?

HRABĚ: Jak pak, když ženy cítit nemůže.

HORTENSIE (*ustupujíc*): Je bohat?

HRABĚ: Velice.

DEJANIRA (*taktěž*): Je štědrý?

HRABĚ: Uvidíte.

DEJANIRA: Pojd' tedy.

HORTENSIE: Juž jdu a nebojte se. (*Obě ustoupí v pozadí.*)

Scéna 12.

Kavalír di Ripafratta. Předešlí.

KAVALÍR: Vy jste se po mně ptal, hrabě?

Hrabě. Ano, musím vás trochu obtěžovati.

KAVALÍR: V čem vám mohu býti k službám?

HRABĚ: (*Ukáže na obě dámy v pozadí, které náhle předstoupí.*) Tyto dvě dámy potřebují vaší pomoci.

KAVALÍR: Omluvte mě, nemohu se zdržovati.

HORTENSIE: Není v mém úmyslu, pane barone, vás obtěžovati.

DEJANIRA: Chtěla jsem prositi vás jen o jedno slovo, pane barone.

KAVALÍR: Prosím za odpuštění, mé dámy, ale neodkladná záležitost...

HORTENSIE: Dvě slova a jste volný.

DEJANIRA: Pouze dvě.

KAVALÍR (*k sobě*): Prokletý hrabě!

HRABĚ: Hleďte dvě prosící dámy – slušnost sama velí je vyslechnouti.

KAVALÍR (*vážně*): Račte odpustit – v čem vám mohu býti k službám?

HORTENSIE: Nejste vy z Toskany, pane barone?

KAVALÍR: Ano.

DEJANIRA: Máte ve Florencii přátele?

KAVALÍR: Přátele i příbuzné.

DEJANIRA: Dovolte tedy... (*K Hortensii*). Přítelkyně, začněte vy sama!

HORTENSIE: Ano, pane barone, zvláštní případ...

KAVALÍR: Rychle, dámy, nemám čas, prosím vás.

HRABĚ: Vidím, že vám překážím. Svěřte se bez rozpaků baronovi.

KAVALÍR: Ó jen, příteli, zůstaňte... slyšte...

HRABĚ: Zním svou povinnost... Váš sluha, mé dámy! (*Odejde.*)

Scéna 13.

Hortensie, Dejanira, Kavalír.

HORTENSIE: Prosím, sedněme.

KAVALÍR: Dovolte, nechce se mi sedět.

DEJANIRA: Tak nezdvořilý k damám!

KAVALÍR: Račte mi laskavě říci, co si přejete.

HORTENSIE: Potřebujeme vaší pomoci, vaší protekce, utíkáme se k vaší dobrotě.

KAVALÍR: Co se vám přihodilo?

DEJANIRA: Naši manželé nás opustili.

KAVALÍR (*rozhorlen*): Opustili? Aj, dvě opuštěné dámy! A kdo jsou vaši manželé?

DEJANIRA (*k Hortensii*): Má milá – nejde mi to...

HORTENSIE (*táž hra, k Dejanire*): Má čerta v těle, i mne poplete.

KAVALÍR (*odcházeje*): Má úcta, dámy!

HORTENSIE: Jak? Tak s námi zacházíte?

DEJANIRA: Tak se chová kavalír?

KAVALÍR: S dovolením. Rád mám pokoj. Vy jste dvě opuštěné ženy od svých mužů. To dá mnoho práce a nepříjemnosti, a já nejsem k tomu. Žiju sám sobě; ode mne, ctěné dámy, nemůžete očekávat ani rady, ani pomoci.

HORTENSIE: Nu, tedy, nebudeme déle klamati našeho roztomilého kavalíra.

DEJANIRA: Ano, promluvíme s ním upřímně.

KAVALÍR: Jaká to zase řeč?

HORTENSIE: My nejsme urozené dámy.

KAVALÍR: Ale?

DEJANIRA: Pan hrabě chtěl si zažertovat.

KAVALÍR: A zažertoval si... má úcta! (*Chce odejít*).

HORTENSIE: Sečkejte na chvílku!

KAVALÍR: Co chcete?

DEJANIRA: Popřejte nám na okamžik zábavu své roztomilé konversace.

KAVALÍR: Mám co dělat, nemohu se zdržovati.

HORTENSIE: My vám ničeho nesníme.

DEJANIRA: Aniž vás o vaši dobrou pověst připravíme.

HORTENSIE: Víme, že nenávidíte ženy.

KAVALÍR: Mne těší, že to víte. Má úcta. (*Chce odejít*.)

HORTENSIE: Ale poslyšte, nás přece báti se nemusíte.

KAVALÍR: Kdo jste?

HORTENSIE: Dejaniro, řekněte mu to.

DEJANIRA: To můžete udělati také vy.

KAVALÍR: Rychle, kdo jste?

HORTENSIE: Jsme herečky.

KAVALÍR: Herečky! I to jen mluvte, to se vás již nebojím. Jsem milovník vašeho umění.

HORTENSIE: Jak to? Vyslovte se blíže!

KAVALÍR: Vím, že hrajete na jevišti i mimo jeviště – tím jsem proti vám obrněn.

DEJANIRA: Mimo jeviště, pane, hrát neumím.

KAVALÍR (*k Dejaniře*): Jak se vyjmenujete? Snad slečna Upřímná?

DEJANIRA: Já se jmenuji...

KAVALÍR (*k Hortensii*): Slečna Kůstka, není-li pravda?

HORTENSIE: Ale drahý pane barone!

KAVALÍR: Je to pěkná zábava svlíkat lidi, vidíte?

HORTENSIE: Prosím, já nejsem...

KAVALÍR (*k Dejaniře*): A jak zacházíte s milenci, má drahá?

DEJANIRA: Mýlíte se, nejsem...

KAVALÍR: Ó vyznám se také ve vašem nářečí.

HORTENSIE (*Chce jej chopiti za rameno*): Můj drahý barone!

KAVALÍR (*Pleskne ji přes ruce*): Dolů packy!

HORTENSIE: U čerta, takhle se chová chrapoun a ne kavalír!

KAVALÍR: Chrapoun, to jest jako venkovan, vidíte? Ó známe se, vy dvě nestydy!

DEJANIRA: To mně?

HORTENSIE: Dámě jako já?

KAVALÍR (*k Hortensii*): Sluší vám, jak jste nalíčená!

HORTENSIE (*stranou*): Osle! (*Odejde.*)

KAVALÍR (*k Dejaniře*): Sluší vám vaše falešné kadeře!

DEJANIRA (*stranou*): Zatracený! (*odejde.*)

Scéna 14.

Kavalír, (později jeho) Komorník.

KAVALÍR: Dobrý prostředek, zbaviti se jich. Co asi zamýšlely? Lapit mne v svoje sítě? Chudinky! Ať si teď pospíší k hraběti a vypovědí mu tu pěknou scénu. Kdyby to byly opravdu dámy, byl bych musil dáti se na útěk, ale tyto – ty roztrhám na padrť a s jakou radostí. Všecky ženy, všecky... jen Mirandolinu ne. Ta mne svým chováním a taktem na dobro podmanila, tak že musím ji skoro až milovati. Je však při tom žena a těm nelze uvěřiti! Odcestuji odsud. Juž zítra odcestuji. – Či mám počkati do zítřka? A kdož ví, že mne zítra Mirandolina nedostane a nezničí (*Zamyslí se.*) Ne, rozhodněme se jako muž.

KOMORNÍK (*vejde*): Pane...

KAVALÍR: Co chceš?

KOMORNÍK: Pan markýz je ve vašem pokoji, čeká na vás, rád by s vámi promluvil.

KAVALÍR: Co chce ten blázen? Peníze – to si počká – nechám ho, až jej to omrzí, odejde. Jdi ke sklepníkovi, ať mi přinese ihned můj účet.

KOMORNÍK (*na odchodu*): Stane se okamžitě.

KAVALÍR: Poslyš, přičiň se, aby ve dvou hodinách byla naše zavazadla připravena.

KOMORNÍK: Odcestuju?

KAVALÍR: Ano, přines mi sem klobouk a kord, aby mě markýz neviděl.

KOMORNÍK: Však uvidí-li mne s kufry?

KAVALÍR: Ať si mluví co chce. Rozuměl's?

KOMORNÍK (*k sobě – odcházeje*): Jak mne to mrzí, že jdeme odsud k vůli Mirandolině. (*Odejde.*)

KAVALÍR: Hm, náhle se mne zmocnila divná mrzutost, jaké jsem dosud nepocítil. Zůstat – tím hůře pro mne. Raděj odsud, čím dřív tím líp. Však ženy, vás nenáviděti neustanu, vy nám ubližujete i tenkrát, když máte nejlepší úmysl nám prospěti.

Scéna 15.

Fabrizio. Předešlý.

FABRIZIO: Je pravda, že račte poroučeti účet?

KAVALÍR: Ano, máte jej?

FABRIZIO: Teď ho padrona sestavuje.

KAVALÍR: Což ona dělá účty.

FABRIZIO: Ano, pouze ona. I když byl živ ještě její otec. Píše a sestavuje účty líp než mnohý kupecký mládenec.

Kavalír (*k sobě*). Jaká to zvláštní ženská!

FABRIZIO: A vy chcete tak brzy nás opustit?

KAVALÍR: Ano, záležitosti mé mě nutí k tomu.

FABRIZIO: Prosím, neračte zapomenouti na sklepníka.

KAVALÍR: Přineste účet, znám již svou povinnost.

FABRIZIO: Mám jej přinést sem?

KAVALÍR: Ano sem, do jídelny nesejdu.

FABRIZIO: A dobře děláte, je tam teď ten protiva markýz. Chudáček! Je zamilován do Mirandoliny, může si však olízat prsty. Mirandolina by měla býti mou ženou...

Kavalír (*rozzloben*). Účet!

FABRIZIO: Posloužím okamžitě. (*Odejde.*)

Scéna 16.

KAVALÍR (*sám*): Všickni jsou zbláznění do Mirandoliny. Žádného divu, že i já jsem začal již chytati. Však odcestuju a tak nejlépe přemohu tuto neznámou sílu. – Co vidím? Mirandolina? Co mi chce? – Má v ruce list – můj účet. – Co teď? – Třeba vydržeti tento poslední útok. Za dvě hodiny odcestuji.

Scéna 17.

Mirandolina. Předešlý.

MIRANDOLINA (*smutně*): Pane barone!

KAVALÍR: Co si přejete, Mirandolino?

MIRANDOLINA (*v pozadí*): Odpusťte!

KAVALÍR: Pojdte jen blíž.

MIRANDOLINA (*smutně*): Žádal jste svůj účet; zde jej máte.

KAVALÍR: Dejte sem!

MIRANDOLINA: Zde jest! (*Utírá si oči zástěrou, účet mu podávajíc*).

KAVALÍR: Co je vám? Vy pláčete?

MIRANDOLINA: Nic, pane; přišel mi kouř do očí.

KAVALÍR: Aj, kouř do očí! – Nu – mnoho-li jsem povinován? (*čte*).
Dvacet paolů? Za čtyři dny – tak málo? – dvacet paolů?

MIRANDOLINA: Víc jste neutratil.

KAVALÍR: A což ty dvě zvláštní mísy, které jste mi poslala dnes ráno, ty nejsou na účtu.

MIRANDOLINA: Odpusťte, co darem dám, na účet nepíšu.

KAVALÍR: To byl tedy dar?

MIRANDOLINA: Račte odpustit mé smělosti, ale já... (*pláčíc oči si zakryje*).

KAVALÍR: Ale co je vám?

MIRANDOLINA: Nevím, zdali to kouř mi přišel do očí, či dostala-li jsem zánět do nich.

KAVALÍR: Bylo by mi líto, kdyby se vám to bylo stalo, když jste upravovala pro mě ony vzácné pokrmy.

MIRANDOLINA: Což kdyby z toho to bylo, – to bych již ráda snesla. (*Zadržuje pláč.*)

KAVALÍR (*k sobě*): Teď již nejvyšší čas, abych byl ten tam. (*Nahlas.*) Zde máte plat dvojnásobný, vezměte to, pro bůh, a politujte mne... (*pomaten*) moje láska... (*Mirandolina klesne omdlávajíc beze slova na židli.*) Mirandolino! – Pro bůh, omdlela! Či snad je do mne přece zamilována? Tak rychle? – A proč ne? – Což nejsem já zamilován do ní? – Drahá Mirandolino! – Jak, „drahá“ v mých ústech? Ale vždyť pro mě omdlela. A jak je krásná! – Jen míti něco, abych ji vzkřísil. Já, který s ženskými se nestýkám, nemám ani ether ani lahvičky s voňavkami. Co si počnu? – Nikoho zde? Rychle odsud odejdu... ubohá, ať Bůh ti pomůže! (*Odejde a zase se vrátí.*)

MIRANDOLINA (*otevře oči*): Teď je poražen na dobro. Máme mnoho zbraní, jimiž muže porážíme. Jsou-li však tvrdošíjní, tu nejjistější útok v záloze naší jest omdlení. Však pozor, již se vrací. (*Omdlí jako prve.*)

KAVALÍR (*vrátí se s nádobou s vodou*): Zde jsem! A ještě nepřišla k sobě! – Ó, ta mne zajisté miluje! Nastříkám jí vody do obličeje a přijde k sobě (*stříká – ona k sobě přichází*). Jen odvahu, jen odvahu! Jsem zde, drahoušku! Neodcestuju více.

Scéna 18.

Komorník (s kloboukem a kordem). Předešlí.

KOMORNÍK: Zde je klobouk a kord.

KAVALÍR: Jdi k čertu!

KOMORNÍK: Kufry...

KAVALÍR: Jdi k čertu, pravím, zatracený chlape!

KOMORNÍK: Mirandolino!

KAVALÍR: Jdi anebo ti rozrazím hlavu! (*Hrozí mu vásou.*) Jdi, povídám... (*Komorník odejde.*) A což ona k sobě nepřijde? Jak se potí na čele! Vzhůru, drahá Mirandolino, jen se vzchopte a otevřte oči. Mluvte zcela upřímně.

Scéna 19.

Markýz, Hrabě. Předešlí.

MARKÝZ: Barone!

HRABĚ: Příteli!

KAVALÍR: Proklatě!

MARKÝZ: Mirandolino!

MIRANDOLINA (*vstává*): Ach!

MARKÝZ: To já ji přivedl k sobě.

HRABĚ: Nevíte, jakou mám radost, milý barone!

MARKÝZ: Statný to rek, jenž nemůže snést ženy!

KAVALÍR: Tyto narážky!

HRABĚ: Dostala vás?

KAVALÍR: Jděte k čertu všickni dohromady! (*Hodí vásu mezi markýza a hraběte, až se rozbije v kusy, a zuřivě odkvapí.*)

HRABĚ: Baron se jistě zbláznil. (*Odejde.*)

MARKÝZ: Za tuto urážku mi dá dostiučinění. (*Odejde.*)

MIRANDOLINA (*sama*): Udělala jsem dojem. Jeho srdce je oheň, plamen a popel! Třeba jen, aby vítězství mé bylo úplné, prohlásiti můj triumf všeobecně k ponížení domýšlivých mužů a ke cti našeho pohlaví. (*Odejde.*)

(*Opona spadne.*)

Jednání III.

(Pokoj Mirandoliny, stůl a prádlo k žehlení připravené.)

Scéna 1.

Mirandolina, (pak) Fabrizio.

MIRANDOLINA: A teď vzhůru! Čas zábavy minul, třeba se ohlédnouti po práci. Nejdříve musím vyžehliti zde to prádlo, nežli mi vyschne. Hej, Fabrizie!

FABRIZIO *(vejde):* Poroučíte?

MIRANDOLINA: Buďte tak laskav a podejte mi horké želízko.

FABRIZIO *(vážně odcházeje):* Ihned, padronko!

MIRANDOLINA: Promiňte, že vás takto obtěžuji.

FABRIZIO: Nevadí; pokud jím váš chléb, jsem povinen vám sloužiti. *(Chce odejít.)*

MIRANDOLINA: Počkejte a poslyšte! Nejste povinován sloužiti mi ve všem, zvláště ne v těchto věcech, ale já vím, že to uděláte rád a já... basta! víc už ani neřeknu.

FABRIZIO: Vám bych vodu ušima nosil, ale vidím, že to je všechno nadarmo.

MIRANDOLINA: Proč nadarmo? Což jsem nevděčnice?

FABRIZIO: Vy pohrdáte ubožáky, vám se zalíbilo v panstvu.

MIRANDOLINA: Blázinku! Kdybych vám mohla říci všechno! Ale hajdy, přineste mi želízko.

FABRIZIO: Ale vždyť jsem to viděl na vlastní oči.

MIRANDOLINA: Nechte řeči a jděte. Přineste želízko.

FABRIZIO (*odchází*): Už jdu.

MIRANDOLINA (*jakoby mluvila k sobě, ale tak, že to Fabrizio slyší*): S těmihle lidmi je kříž, čím více se člověk s nimi maže, tím je to horší.

FABRIZIO (*obráť se – něžně*): Co jste to povídala?

MIRANDOLINA: Kdy pak dostanu to želízko?

FABRIZIO: Vždyť už jdu! (*K sobě*) Ted' nevím zase ničeho. Jednou mě tahá sem, podruhé tam a co z toho. (*Odejde.*)

Scéna 2.

Mirandolina, (pak) komorník baronův.

MIRANDOLINA: Chudák! Musí mi sloužiti proti své vůli. Je mi to k smíchu, jak všickni lidé podle mé noty tancují. A ten drahý baron, který byl takovým nepřítelem žen; teď, kdybych chtěla, mohla bych mu také vyvésti něco pořádného.

KOMORNÍK (*vejde*): Paní Mirandolino!

MIRANDOLINA: Co si přejete, příteli?

KOMORNÍK: Můj pán vám vzkazuje svou úctu a posílá mne, bych se vás zeptal, jak se vám vede.

MIRANDOLINA: Řekněte mu, že znamenitě.

KOMORNÍK (*podává jí zlatou lahvičku*): Máte se napiti těchto melisových kapek, udělají prý vám velmi dobře.

MIRANDOLINA: Je zlatá tato lahvička?

KOMORNÍK: Ano paní, vím to bezpečně.

MIRANDOLINA: Proč mi nepodal tyto melisové kapky, když jsem tak těžce omdlela?

KOMORNÍK: Poněvadž tenkrát ještě neměl tuto lahvičku.

MIRANDOLINA: A jak nyní k ní přišel?

KOMORNÍK: Slyšte, řeknu vám to důvěrně. Poslal mne pro zlatníka, koupil ji a zaplatil za ni 12 zecchinů, pak mě poslal k materialistovi, abych koupil tyto kapky. (*Mirandolina se směje.*) Vy se tomu smějete?

MIRANDOLINA: A jak by ne, vždyť mi poslal lék po uzdravení.

KOMORNÍK: Může však posloužiti vám podruhé.

MIRANDOLINA: Jděte, napiju se tedy do zásoby! (*Pije.*) Zde máte

(vrací mu lahvičku), že mu nechám děkovat.

KOMORNÍK: Ó prosím, lahvička je vaše!

MIRANDOLINA: Jak, moje?

KOMORNÍK: Ovšem, pán ji jen proto koupi.

MIRANDOLINA: Pro mne?

KOMORNÍK: Pro vás, ale neprozradte mne!

MIRANDOLINA: Odneste mu jeho lahvičku a vyříd'te mu mé díky.

KOMORNÍK: To nejde...

MIRANDOLINA: Povídám, odneste mu jeho lahvičku, já ji nechci.

KOMORNÍK: Chcete jej tak uraziti?

MIRANDOLINA: Nechte řeči, konejte svou povinnost a jděte!

KOMORNÍK: Co naplat? Odnesu mu ji. *(K sobě.)* Tohle je žena!
Vrátí 12 zecchinů, takovou jsem neviděl a také tak hned
neuvidím! *(Odejde.)*

Scéna 3.

Mirandolina, (pak) Fabrizio.

MIRANDOLINA (*sama*): Je chycen, zamilován, po uši zamilován!
Však učinila jsem to ne pro sebe, nýbrž aby poznal statečnost
a sílu žen a nemyslí si, že všechny jsou zlé a prodávající.

FABRIZIO (*vejde s želízkiem, mluví pokorně*): Zde máte želízko.

MIRANDOLINA: Je hodně horké?

FABRIZIO: Ano, padronko, tak horké, že jsem se – div nespálil.

MIRANDOLINA: Co jest nového?

FABRIZIO: Ten pan baron posílá posly a presenty... sluha mi to
vyprávěl.

MIRANDOLINA: Ovšem, poslal mi zlatou lahvičku, já mu ji však
vrátila.

FABRIZIO: Vy že jste mu ji vrátila?

MIRANDOLINA: Zajisté, zeptejte se sluhy.

FABRIZIO: A proč?

MIRANDOLINA: Proč? proto – ale Fabrizio, mluvmě o něčem
jiném.

FABRIZIO: Smilujte se nade mnou, drahá Mirandolino!

MIRANDOLINA: Jděte a nechte mne žehlit.

FABRIZIO: Já vám přece nepřekážím...

MIRANDOLINA: Jděte mi pro jiné želízko, a až bude horké,
přineste mi je.

FABRIZIO: Ano, půjdu, ale věřte, jestli se dám do řeči...

MIRANDOLINA: Ani slova, hned mě dopálíte.

FABRIZIO: Už ani nemukám. (*Odcházeje – k sobě.*) Má hlavu, co? Ale já ji mám rád. (*Odejde.*)

MIRANDOLINA: I to se hodí. Získám v očích Fabrizia, kdy zvrátila jsem zlatou lahvičku baronovu. Tot pravé umění života, tot jeho tajemství, umět se dobře chovat, vše vytěžit, ale způsobně a zdvořile s trochou obratnosti... Ach ano, v tomto ohledu nechci, aby se řeklo, že dělám hanbu svému pohlaví. (*Žehlí.*)

Scéna 4.

Kavalír. Mirandolina.

KAVALÍR (*k sobě*): Zde jest. Nechtěl jsem jíti sem, ale čert mne sem přitáhnul.

MIRANDOLINA (*po očku se naň podívá a žehlí dále k sobě*). Vida ho, už je tady.

KAVALÍR: Mirandolino!

MIRANDOLINA (*žehlíc*): Aj, pan baron! Vaše služebnice!

KAVALÍR: Jak se máte?

MIRANDOLINA (*žehlí a naň se nepodívá*): Výborně, vám k službám.

KAVALÍR: Musím si na vás stěžovati.

MIRANDOLINA (*po očku naň se dívá*): Na mě? A proč, pane barone?

KAVALÍR: Proč pak jste vrátila zlatou lahvičku, již jsem vám poslal, co?

MIRANDOLINA (*žehlíc dále*): Co jsem s ní měla dělat?

KAVALÍR: Užívati jí, kdyby nadešla potřeba.

MIRANDOLINA: Díky nebi, netrpím na závrať; (*žehlíc*) co se mi dnes přihodilo, nestalo se mi, co jsem živa.

KAVALÍR: Drahá Mirandolino... nechtěl bych býti příčinou této neblahé události.

MIRANDOLINA (*žehlíc*): A což, když se obávám, že přece jste byl toho příčinou.

KAVALÍR (*vášnivě*): Já? Opravdu?

MIRANDOLINA (*vášnivě žehlíc*): Dal jste mi píti to zlořečené burgundské a udělalo se mi špatně.

KAVALÍR (*zdrčen*): Jak to možná?

MIRANDOLINA (*žehlíc*): Ano, do vašeho pokoje nepůjdu nikdy víc.

KAVALÍR (*zamilovaně*): Rozumím vám. Ke mně tedy nepřijdete? Chápu docela. Ale přijďte, drahoušku, a budete spokojena.

MIRANDOLINA: Vychladlo mi želízko. Hej, Fabrizie! (*Hlasitě do scény.*) Je-li už jiné horké, přineste mi je!

KAVALÍR: Buďte tak laskavá a podržte tuto lahvičku!

MIRANDOLINA (*pohrdavě – žehlíc*): Ne, pane barone, darů nepřijímám.

KAVALÍR: Ale přece přijala jste je od hraběte d'Álbafiorita.

MIRANDOLINA (*žehlíc*): Vnutil mi to, nechtěla jsem jej urazit.

KAVALÍR: A mne tedy chcete urazit?

MIRANDOLINA: Co vám, prosím, na tom záleží, když vás žena urazí. Vždyť žen ani viděti nemůžete!

KAVALÍR: Ach, Mirandolino, teď už tak mluvit nemohu!

MIRANDOLINA: Prosím vás, pane barone, kdy byla nová čtvrt?

KAVALÍR: Změna mého smýšlení nezávisí od měsíce. Je to zázrak vaší krásy, Vaší grácie... (*Mirandolina se hlasně směje a žehlí.*) Co se smějete?

MIRANDOLINA: A co bych se nesmála? Tropíte si ze mne šašky, a já se nemám smát?

KAVALÍR: Šelmo! Já že si tropím z vás šašky? Jděte k šípku a vezměte tu lahvičku!

MIRANDOLINA (*žehlíc*): Díky, nevezmu!

KAVALÍR: Vezměte, nebo se rozzlobím!

MIRANDOLINA (*volá hlasitě karikujíc se*): Fabrizie! Nové želízko!

KAVALÍR (*rozhněván*): Vezmete ji nebo nevezmete?

MIRANDOLINA: Ještě to? Ne! (*Vezme lahvičku a s pohrdáním hodí ji do kosíka s prádlem.*)

KAVALÍR: Tak s ní zacházíte?

MIRANDOLINA (*křičí hlasitě*): Fabrizie, to želízko!

Scéna 5.

Fabrizio (s želízkem). Předešlí.

FABRIZIO: Zde jest!

MIRANDOLINA: Dost horké?

FABRIZIO (*pokorně*): Ano.

MIRANDOLINA (*něžně*): Co je vám, že jste tak zarmoucen?

FABRIZIO: Nic, padronko.

MIRANDOLINA: Je vám snad špatně?

FABRIZIO: Dejte mi jiné želízko, mám-li je opět rozpáliti.

MIRANDOLINA: Opravdu mám strach, vám je něco.

KAVALÍR: Hajdy, dejte mu želízko, ať táhne...

MIRANDOLINA (*kavalírovi*): Ne tak, pane barone, mám ho ráda, je to můj věrný a oddaný sluha.

KAVALÍR (*stranou*): Už to nevydržím!

MIRANDOLINA (*dává želízko Fabrizioovi*): Zde, můj milý, ohřejte je.

FABRIZIO (*něžně*): Paní padronko!

MIRANDOLINA (*vyžene jej*): Bez řeči a jděte!

FABRIZIO (*k sobě*): Ne, tenhle život déle nevydržím. (*Odejde.*)

Scéna 6.

Kavalír. Mirandolina.

KAVALÍR: Jste plna ohledů, paničko, k svému sluhovi.

MIRANDOLINA: Co tím chcete říci?

KAVALÍR: Je patrné, že jste do něho zamilována.

MIRANDOLINA (žehlíc): Já zamilována? A do sluhy? Děláte mi pěkné poklony, pane barone! Tak špatný vkus přece nemám. Kdybych se chtěla Zamilovat, dovedla bych s časem svým přece lépe hospodařiti.

KAVALÍR: Vy byste zasloužila, aby se do vás král zamiloval.

MIRANDOLINA (žehlíc): Špádský nebo baštónský?

KAVALÍR: Mluvme vážně, Mirandolino, a zanechme žertů.

MIRANDOLINA (žehlíc): Nu mluvte, vždyť poslouchám.

KAVALÍR: Nemohla byste na chvíli nechat toho žehlení?

MIRANDOLINA: To ne, třeba oškrobiti toto prádlo do zítřka.

KAVALÍR: Vám záleží tedy na tom prádle víc než na mně?

MIRANDOLINA (žehlíc): Zajisté!

KAVALÍR: A ještě to tvrdíte?

MIRANDOLINA: Ovšem že, a to proto, že toto prádlo potřebuji, ale vás nemohu potřebovati k ničemu, rozumíte, k praničemu.

KAVALÍR: Jak pak ne? Dělejte se mnou, co chcete!

MIRANDOLINA: Ale co mohu dělati s vámi, když vy žen nenávidíte?

KAVALÍR: Nemučte mě déle. Jste pomstěna již dosti. Ctím vás, ctím i ženy vašeho druhu, jsou-li ještě takové. Ctím vás,

miluji vás a prosím vás, smilujte se nade mnou.

MIRANDOLINA: Dobře, pane, my mu to vyřídíme. (*Žehlí v chvatu a nechá spadnouti manšetu.*)

KAVALÍR: Věřte mi... (*Zvedne ze země manšetu a podává jí.*)

MIRANDOLINA: Nenamáhejte se...

KAVALÍR: Vy přece zasloužíte, aby se vám posloužilo. (*Mirandolina se směje hlasitě.*) Co se smějete?

MIRANDOLINA: Poněvadž si mne dobíráte.

KAVALÍR: Mirandolino, déle to nevydržím.

MIRANDOLINA: Je vám špatně?

KAVALÍR: Ano, je mi, jak bych měl omdlít.

MIRANDOLINA (*hodí mu pohrdavě lahvičku*): Zde máte své melisové kapky!

KAVALÍR: Nezacházejte se mnou tak tvrdě. Věřte mi, miluji vás. Přisahám vám to. (*Chce ji vzít za ruku – Mirandolina odstrčí jej cihličkou.*) Oiwé!

MIRANDOLINA: Opuštěte, neudělala jsem to schválně.

KAVALÍR: Nevadí! Tohle není nic. Udělala jste mi ránu mnohem větší.

MIRANDOLINA: Kde, pane barone?

KAVALÍR: Zde, v srdci.

MIRANDOLINA (*volá v smíchu*): Fabrizio!

KAVALÍR: Prosím vás, jen toho nevolejte!

MIRANDOLINA: Ale když potřebuji jiné želízko.

KAVALÍR: Počkejte! (*K sobě.*) Ale ne... (*Nahlas.*) Zavolám vám svého sluhu.

MIRANDOLINA: Fabrizio!

KAVALÍR: Ví bůh, přijde-li ten, že mu lebku roztříštím.

MIRANDOLINA: Ale tohle je dobré, nesmím ani si zavolati svého sluhu.

KAVALÍR: Zavolejte si jiného, tohoto nesnesu.

MIRANDOLINA (*vzdaluje se s želízkem v ruce od stolu*): Zdá se mi, že se příliš blízko odvažujete, pane barone!

KAVALÍR: Odpusťte, ale neznám sebe víc.

MIRANDOLINA: Odejdu do kuchyně a bude vám hned lépe.

KAVALÍR: Ne, drahá, zůstaňte, prosím.

MIRANDOLINA (*přechází pokojem*): To je zvláštní.

KAVALÍR (*jde za ní*): Smilujte se nade mnou...

MIRANDOLINA (*jde dále*): Což si nesmím zavolati, koho chci?

KAVALÍR: Přiznám se vám, na Fabrizia žárlím.

MIRANDOLINA (*k sobě*): Chodí za mnou jako pejsek.

KAVALÍR (*jde za ní*): To jest poprvé, co cítím, co je to láska.

MIRANDOLINA (*procházejíc se pokojem*): Ještě mi nikdo nikdy neporoučel.

KAVALÍR (*stále za ní*): Nenapadá mi, vám něco poroučeti.

MIRANDOLINA (*obráťí se, hrdě*): Co chcete ode mne?

KAVALÍR: Lásku, soucit, milosrdenství!

MIRANDOLINA: Muž, který ještě dnes ráno nemohl vystáti ženy, žádá dnes o lásku a o soucit? To nevěřím, to nemůže být, na to dáti nemohu. (*k sobě*.) Praskni a pukni třeba a nauč se, co je to, ženami pohrdati! (*odejde*.)

Scéna 7.

KAVALÍR (*sám*): Ó, prokletý okamžik, kdy jsem tě viděl poprvé!
Padl jsem do sítě a není pro mne více vykoupení.

Scéna 8.

Markýz. Kavalír.

MARKÝZ: Kavalíre, vy jste mě insultoval.

KAVALÍR: Promiňte, stalo se to náhodou.

MARKÝZ: Trochu podivnou...

KAVALÍR: Vždyť vás váša neporanila.

MARKÝZ: Kapka vody potřísnila mi šaty.

KAVALÍR: Musím říci opět, abyste odpustil.

MARKÝZ: Ale to je drzost!

KAVALÍR: Neudělal jsem to naschvál. Odpusťte, pravím po třetí.

MARKÝZ: Žádám zadostučinění!

KAVALÍR: Dobrá, nestačí-li vám prosba za odpuštění – máte míti, co žádáte, jsem vám k službám okamžitě.

MARKÝZ (*změní tón*): O to nejde, bojím se jen, aby ta skvrna mi šaty nepokazila, nedá se vycídit, a to mne dopaluje.

KAVALÍR (*pohrdavě*): Žádá-li vás šlechtic za odpuštění, co ještě chcete?

MARKÝZ: Neudělal-li jste to ze zlomyslnosti – pak toho nechrne.

KAVALÍR: Ale vždyť vám povídám, že jsem ochoten vám dáti zadostučinění jakékoliv.

MARKÝZ: Mluvme o něčem jiném.

KAVALÍR: Jste mi pěkný šlechtic!

MARKÝZ: A tohle je dobré, já se přestanu zlobit a vy začnete.

KAVALÍR: Přišel jste právě ve špatné chvíli.

MARKÝZ: Pak vás lituju; znám vaši nemoc.

KAVALÍR: Já se neptám po vašich záležitostech.

MARKÝZ: Hapal jste, pane nepříteli žen, hapal, není-li pravda?

KAVALÍR: Já? Co vás napadá?

MARKÝZ: Jak pak ne? Vždyť jste zamilován!

KAVALÍR: Jsem ďábel, jenž vás odnese.

MARKÝZ: A co se tajíte s tím?

KAVALÍR: Dejte mi pokoj, nebo jinak přísahám, že vás to bude mrzet! (*Odejde*)

Scéna 9.

MARKÝZ (*sám*): Je zamilován, stydí se za to a rád by, aby o tom nikdo se nedozvěděl. Mimo to bojí se mne a je přece tak drzý, že se za mého soupeře prohlašuje. – Však tato skvrna na mém kabátě mě velmi mrzí, jen kdybych věděl, jak se jí zbavit! Tyhle ženské se v tom vyznají, mají již hlinku na to neb něco jiného. (*Hledá na stolku a v košíku.*) Aj, pěkná lahvička, je zlatá nebo tumpachová? Kde pak zlatá! to by ji zde nenechala jen tak ležet; je-li tam vodička k čištění skvrn, snad by... (*otevře lahvičku, čuchá k ní a okouší.*) Melisové kapky! Snad také pomohou, zkusím to.

Scéna 10.

Dejanira. Markýz.

DEJANIRA: Co pak tu jen pan markýz sám dělá?

MARKÝZ: Právě jsem se chystal, drahá komtesso, vás navštívit.

DEJANIRA: Co tu děláte?

MARKÝZ: Hned vám to povím. Jsem nesmírně čistotný člověk.
Chtěl jsem vycídit zde tuto skvrnu.

DEJANIRA: Čím, pane?

MARKÝZ: Touto melisou.

DEJANIRA: Dovolte, to sotva půjde, spíš uděláte melisovými
kapkami skvrnu větší.

MARKÝZ: Co mám tedy si počít?

DEJANIRA: Já znám tajemství, jak lze skvrny vyčistiti.

MARKÝZ: Zavděčíte se mi, když mi je povíte.

DEJANIRA: Mileráda. Potřebuji k tomu 1 skudo a zmizí hned ta
skvrna, že ani sám nepoznáte, kde byla.

MARKÝZ: Skudo k tomu chcete?

DEJANIRA: Ano, pane, je vám to velká výloha?

MARKÝZ: To je lépe zkusiti melisu.

DEJANIRA: Dovolte, jsou ty kapky dobré?

MARKÝZ: Znamenité! Zkuste je! (Podá ji lahvičku.)

Dejanira (okouší je). Ó, to já umím dělat lepší.

MARKÝZ: Vy umíte i kapky dělati?

DEJANIRA: Ano, pane, vyznám se ve všem.

MARKÝZ: Výborně, to se mi líbí.

DEJANIRA: Co myslíte, je ta lahvička zlatá?

MARKÝZ: Což to nevidíte? Ovšem že je. (*k sobě.*) Nerozezná jistě zlato od tumpachu.

DEJANIRA: Je vaše?

MARKÝZ: Je moje a vaše, když poroučíte.

Dejanira (*strčí lahvičku do kapsy*). Srdečné díky za vaši pozornost!

MARKÝZ: Ale jděte, vždyť dobře vím, že jen žertujete.

DEJANIRA: Což jste mi ji sám nenabídl?

MARKÝZ: Zasloužíte něco lepšího. To je maličkost. Jen pokyňte a dám vám dar vás hodnější.

DEJANIRA: Nechte jen, i toho je pro mne až příliš. Děkuji vám, pane markýze!

MARKÝZ: Poslyšte zcela důvěrně, není to zlato. Je to tumpachové.

DEJANIRA: Tím líp. Cením ji víc takto, než kdyby zlatá byla. A pak vše, co je od vás, je vzácné.

MARKÝZ (*k sobě*): Co teď? (*Nahlas.*) Inu, nechte si ji, když se vám líbí. (*K sobě.*) Trpělivost! – Třeba promluvit s Mirandolinou a zaplatit ji tu lahvičku. Co může stát? Maličkost!

DEJANIRA: Pan markýz je štědrý kavalír.

MARKÝZ: Stydím se, že vám jen takové dary mohu nabízet. Chtěl bych, aby ta lahvička byla vskutku zlatá.

DEJANIRA: Zdá se býti zlatá do opravdy. (*Vytáhne ji a pozoruje.*) Každý by se v tom zmýlil.

MARKÝZ: Každý, kdo není znalcem zlata, ale já to poznám na první pohled.

DEJANIRA: I podle váhy bych to myslila.

MARKÝZ: A přece tomu tak není.

DEJANIRA: Musím ji ukázati své přítelkyni.

MARKÝZ: Prosím vás, jen ji neukazujte Mirandolině, je klepačka;
nevím, zdali mi rozumíte.

DEJANIRA: Rozumím, ukážu ji pouze Hortensii.

MARKÝZ: Baronce?

DEJANIRA: Ano, baronce. (*Odejde a směje se.*)

Scéna 11.

Markýz, (později) komorník kavalírův.

MARKÝZ: Zdá se mi, že se mi vysměje, že se jí povedlo tak pěkně mne přivést o lahvičku. Ano, kdyby jen byla zlatá! A je-li přec? Nu, zaplatím ji Mirandolině – ale až budu mít peníze.
(*Vejde komorník.*)

KOMORNÍK (hledaje na stolku). Kde může u čerta býti ta lahvička?

MARKÝZ: Co tu hledáte, přítelíčku?

KOMORNÍK: Lahvičku s melisovými kapkami. Mirandolina ji chce mít, říká, že ji zde nechala, ale já ji nalézt nemohu.

MARKÝZ: Byla to lahvička tumpachová, není-li pravda?

KOMORNÍK: Nikoli, pane, byla zlatá.

MARKÝZ: Zlatá?

KOMORNÍK (*hledaje*). Zajisté viděl jsem, když ji pán kupoval, dal za ni 12 zecchinů.

MARKÝZ (*k sobě*). Ó běda! (*Nahlas.*) Ale jak pak můžete nechat jen tak ležet takovou drahocennou věc?

KOMORNÍK: Ta tam, marné hledání.

MARKÝZ: Mně je to stále nepochopitelné, že byla zlatá.

KOMORNÍK: Byla, když vám to povídám. Snad ji zde vaše excellence viděla?

MARKÝZ: Já?... Já neviděl ničeho.

KOMORNÍK: A teď toho hledání mám dost. Je to jeho vina. Měl si ji dát do kapsy, když ji ona nechtěla. (*Odejde.*)

Scéna 12.

Markýz, (pak) Hrabě.:

MARKÝZ: Ach, ubohý markýze di Forlipopoli! Daroval jsem lahvičku, která je za 12 zecchinů, za tumpachovou! Co teď? – Odkoupím-li lahvičku hraběnce, budu směšný v jejích očích; dozví-li se Mirandolina, že lahvička šla mýma rukama, octne se v nebezpečí má čest. Jsem šlechtic, musím lahvičku zaplatit. – Ale nemám čím.

HRABĚ (*vejde*): Co říkáte, pane markýze, nejkrásnější novince?

MARKÝZ: Jaké?

HRABĚ: Ten divoch, baron, ten nepřítel žen, je zamilován do Mirandoliny.

MARKÝZ: To rád slyším. Znáám cenu Mirandoliny; vidíte aspoň, že blouzním jen o tom, kdo to opravdu zasluhuje, a baron ať si pukne za trest své drzosti.

HRABĚ: A což, jestli jej Mirandolina vyslyší?

MARKÝZ: To se nemůže státi. To ona mi neudělá. Ví přece, kdo jsem. Ví, co jsem pro ni udělal.

HRABĚ: Já pro ni udělal daleko víc – než vy. Ale všechno marně. Mirandolina je zamilována do kavalíra Ripafratty, prokazuje mu tolik pozornosti, jako žádnému z nás; vidíte patrně, že vždy ženy s tím více nadělají, kdo toho méně zaslouží, a že vysmívají se tomu, kdo je zbožňuje a běží za tím, kdo jimi pohrdá.

MARKÝZ: Kdyby tomu tak bylo, jak pravíte, ale to přec býti nemůže...

HRABĚ: A proč by ne?

MARKÝZ: Což se může baron rovnati se mnou?

HRABĚ: Co pak jste ji neviděl, jak s ním obědvala? Byla kdy k někomu z nás tak důvěrná? A to prádlo stolní jaké mu dává! Jemu se prvnímú nosí na stůl. Pokrmy proň ona vlastnoručně připravuje. Sluhové to všecko vědí a nemlčí. Fabrizio se chvěje žárlivostí. A pak to omdlení, ať líčené ať skutečné, není to samo dostatečným důkazem lásky?

MARKÝZ: Jak? Jemu se dělají libě páchnoucí omáčky a mně se dává sprostá holá hovězina? Mně polévka z pouhé rýže? To je urážka mého šlechtictví, mého stavu.

HRABĚ: A což já – já za ni přece dost peněz vyházel.

MARKÝZ: A což ty moje ustavičné dary? Dal jsem se jí napiti toho výtečného cyperského – baron neudělal pro ni ani nejmenší díl toho, co nás stála.

HRABĚ: Jen to si nemyslete, také on ji podaroval.

MARKÝZ: Tak? Co pak jí dal?

HRABĚ: Zlatou lahvičku s melisovými kapkami.

MARKÝZ (*k sobě*): Běda! (*Nahlas.*) A jak jste se to dozvěděl?

HRABĚ: Jeho sluha mi to řekl.

MARKÝZ (*k sobě*): Ještě hůře! Dostanu se do sporu s baronem.

HRABĚ: Vidím, že ona je nevděčnice; chci ji rozhodně nechat; opustím okamžitě tuto mne nedůstojnou hospodu.

MARKÝZ: Ano, to výborně uděláte, jen odejděte!

HRABĚ: A vy, který jste šlechtic takového jména, vy byste měl jíti se mnou.

MARKÝZ: Ano – ale kam bych měl jíti jinam?

HRABĚ: Najdu vám jiný hostinec, tu starost mně již přenechte.

MARKÝZ: Ten hostinec prosím...

HRABĚ: Mám zde jednoho krajana, půjdeme k němu a nebude nás to pranic státi.

MARKÝZ: Dobrá, jste takový můj přítel, že vám nemohu ničeho odříci.

HRABĚ: Ano, pojďme a vymstíme se této neuznalé ženštině.

MARKÝZ: Ano, půjdeme. (*K sobě.*) Jak pak to však dopadne s lahvičkou? jsem šlechtic a nemohu se přece dopustiti špatnosti!

HRABĚ: Neotálejte, pane markýze, pojďme, udělejte mi to k vůli a pojďme se mnou, udělám vám za to, co chtít budete.

MARKÝZ: Svěřím se vám s důvěrou. Ale jen mezi námi, aby se to nikdo nedozvěděl. Můj správce mi někdy zadržuje zásylku mých důchodů.

HRABĚ: Jste snad něco zde dlužen?

MARKÝZ: Ano, 12 zecchinů.

HRABĚ: Dvanáct zecchinů? Toť jste už neplatil několik měsíců?

MARKÝZ: Bohužel, neplatil a jsem dlužen. Nemohu odsud, pokud nezaplatím. Kdybyste mi chtěl prokázati tu laskavost...

HRABĚ: Milerád. Zde dvanáct zecchinů. (*Vytahuje toboleku.*)

MARKÝZ: Počkejte. Nyní si vzpomínám, dělá to třináct. (*K sobě.*) Vrátím také zecchin kavalírovi, který jsem jemu dlužen.

HRABĚ: Dvanáct nebo třináct, to je mi jedno. Zde jsou.

MARKÝZ: Vrátím vám je co nejdříve.

HRABĚ: Kdy vám libo, o peníze nemám nouzi a abych se pomstil Mirandolině, dal bych třeba tisíc dukátů.

MARKÝZ: Máte pravdu, je to nevděčnice! Tolik jsem pro ni peněz vydal a takhle se mnou zachází.

HRABĚ: Přivedu na mizinu její hostinec. Dostal jsem odsud již ty dvě herečky.

MARKÝZ: Zde byly nějaké herečky?

HRABĚ: Ano, Hortensie a Dejanira.

MARKÝZ: Jak, to nejsou dámy?

HRABĚ: Nikoli, jsou to dvě komické herečky. Nyní přišli jejich soudruzi a báchorka je skončena.

MARKÝZ (*k sobě*): A moje lahvička! (*Nahlas.*) Kde pak se ubytovaly?

HRABĚ: V jednom domě blíže divadla.

MARKÝZ (*k sobě*): Ihned jdu odkoupit svoji lahvičku. (*Odejde.*)

HRABĚ: Tak se pomstím Mirandolině! S baronem, který se dovedl přetvařovati, aby mne zradil, s tím se jinak vyrovnám. (*Odejde.*)

Scéna 13.

(Pokoj o třech dveřích. Vstoupí Mirandolina.)

MIRANDOLINA: Ted' jsem si dala! Jsem to v pěkné motanici. Stihne-li mne baron, jsem hotova. Je pravý divoch, jen aby ho sem čert nepřines'. Tak, zavru dvěře. *(Zavře dvěře, kterými přišla.)* Ted' mne začíná mrzeti, co jsem si začala. Inu, bavilo mne to dost, poblázniti takového zapřísáhlého nepřítele žen, však ted' co satyr se nezná, jest v nebezpečí moje čest, ano i život můj. Ted' mě může spasiti jen okamžité rozhodnutí. Jsem sama, nikdo se mne nezastane. Nikdo? Pouze ten ubohý Fabrizio by to mohl. Slíbím mu, že si ho vezmu. Ale sliby... on již mě zná a více mi neuvěří. Nebylo by líp, abych si jej vzaja ihned? Ano, jen tím sňatkem zachráním svou čest, uhájím své zájmy a nezahlám své svobodě.

Scéna 14.

Kavalír (venku), Mirandolina, (pak) Fabrizio.

(Kavalír tluče z venku na dvěře.)

MIRANDOLINA: Rány na dvěře, kdo je to asi? *(Naslouchá.)*

KAVALÍR *(venku):* Mirandolino!

MIRANDOLINA *(k sobě):* To jest on.

KAVALÍR: Otevřte!

MIRANDOLINA: Račte jíti do svého pokoje a posečkati tam chvílku, přijdu tam okamžitě.

KAVALÍR: Proč mi nechcete otevřítí?

MIRANDOLINA: Přicházejí hosté. Udělejte mi to k vůli a jděte, přijdu hned.

KAVALÍR: Jdu, ale jestli nepřijdete, běda vám! *(Odejde.)*

MIRANDOLINA: „Nepřijdete-li, běda vám!“ To bych si dala, kdybych tam šla. Teď je to ještě horší. Pomoz si, kdo můžeš... Odešel již? *(Dívá se klíčovou dírkou.)* Ano, odešel a čeká mě nahoře. Zavolám Fabrizia. *(Jde k druhým dveřím.)* Co teď, bude-li on ze msty dělati drahotu a nebude-li chtít?... Pah, toho se nebojím, to již nějak dovedu, že mi neodolá. *(Volá.)* Fabrizio!

FABRIZIO *(venku):* Volala jste mne?

MIRANDOLINA: Pojd'te sem! Chci se vám s něčím svěřiti.

FABRIZIO *(vejde druhými dveřmi):* Zde jsem!

MIRANDOLINA: Víte, že baron Ripafratta se do mne nehorázně zamiloval?

FABRIZIO: Dobře jsem to zpozoroval.

MIRANDOLINA: Tak, vy jste to pozoroval a já to ani netušila.

FABRIZIO: Ale jděte, chudinko! Vy že jste to netušila? Což jste neviděla, jaké oči dělal, když jste žehlila, jak na mě žárlil?

MIRANDOLINA: Jednám bez zlomyslnosti a proto pojmám všecko lhostejně. Nyní však mi řekl něco, že jsem se, Fabrizio, musila do opravdy začervenat.

FABRIZIO: Vidíte, to se vám děje, poněvadž jste ubohý sirotek bez otce, bez matky, že nemáte pranikoho. Kdybyste byla vdaná, pak by se vám to nestalo.

MIRANDOLINA: Vidíte, máte pravdu; myslila jsem na to: provdati se.

FABRIZIO: Vzpomeňte si na svého otce.

MIRANDOLINA: Ano, již se rozpomínám.

Scéna 15.

Kavalír (venku). Předešlí. (Kavalír tluče jako prve na první dvéře.)

MIRANDOLINA (*Fabriziovi*): Někdo klepá.

FABRIZIO (*silně ke dveřím*): Kdo to klepá?

KAVALÍR (*venku*): Otevřte!

MIRANDOLINA (*tíše*): Toť baron!

FABRIZIO (*jde, aby mu otevřel*): Co chcete?

MIRANDOLINA: Počkejte aspoň, až odejdu.

FABRIZIO: Čeho se bojíte?

MIRANDOLINA: Nevím, drahý Fabrizio, ale já se bojím. (*Odchází.*)

FABRIZIO: Nebojte se, já vás dovedu ubrániti.

KAVALÍR: U sta hromů otevřete!

FABRIZIO: Co poroučíte, pane? Co to za hlomoz? V počestném hostinci, jako zde, takhle se nejedná.

KAVALÍR (*násilím se dobýváje*): Otevři ty dvéře!

FABRIZIO: Tisíc ďáblů, jaké jsou to manýry! Což tu nikoho není?
Lidé, sem, na pomoc!

Scéna 16.

Markýz a hrabě (vejdou prostředními dveřmi). Předešlí.

HRABĚ (*na prahu*): Co se děje?

MARKÝZ: Jaký to hluk?

FABRIZIO (*tiše*): Prosím, pánové, tiše, pan baron Ripafratta chce vypáčiti tyto dvěře.

KAVALÍR (*venku*): Otevři mi, nebo je vyrazím!

MARKÝZ (*k hraběti*): Což se zbláznil? Pojd'te!

HRABĚ (*k Fabriziovi*): Tak mu otevřte. Chci také právě s ním si promluvit.

FABRIZIO: Otevru, ale prosím...

HRABĚ: Nebojte se, zůstaneme zde. (*Fabrizio otevře kavalír vstoupí.*)

KAVALÍR: U sta hromů! Kde jest?

FABRIZIO: Koho hledáte, pane?

KAVALÍR: Mirandolinu, kde jest?

FABRIZIO: Nevím.

MARKÝZ (*stranou*): Má nějaké pletky s Mirandolinou, nestojí to za řeč.

KAVALÍR: Zlotřilá, však já ji najdu! (*Jde dále a uzří hraběte a markýza.*)

HRABĚ: S kým se hádáte?

MARKÝZ: My jsme přece přátelé?

KAVALÍR (*k sobě*): Za zlato celého světa nesmí se dozvědět o této mojí slabosti.

FABRIZIO: Co chcete, pane, od padronky?

KAVALÍR: Tobě po tom ničeho není. Poroučím-li, chci býti též obsloužen. Za to platím své peníze a ví bůh, ona si to se mnou vyjedná.

FABRIZIO: Vaše Milost platí za posluhu ve věcech slušných a počestných; nemohu se ani domnívati, s odpuštěním, že by žena počestná...

KAVALÍR: Co se do toho pleteš? Co ty víš? Pouze já vím, co jsem jí nařídil.

FABRIZIO: Poroučel jste, aby se dostavila do vašeho pokoje.

KAVALÍR: Vari, opilče, neb ti lebku rozbiju!

FABRIZIO: Pane barone!

MARKÝZ (k Fabrizioovi): Tiše!

HRABĚ: Ani muk!

KAVALÍR: Táhni, odkud's přišel!

FABRIZIO (*s rostoucím hněvem*): Ale já vám povídám...

MARKÝZ: Táhni!

HRABĚ: Neslyšel's? (*zatlačí jej.*)

FABRIZIO (*ustupuje*): Corpo di Bacco, mám tisíc chutí něco vyvésti... (*Odejde*)

Scéna 17.

Kavalír, Markýz, Hrabě.

KAVALÍR (*k sobě*): Bídnice! Nechá mě čekat v pokoji!

Markýz (*tiše k hraběti*): Co je mu?

HRABĚ (*taktéž*): Což nevidíte, že je do Mirandoliny zamilován? Teď se mu však pomstím. (*Nahlas.*) Nesluší se, pane barone, vysmívati se slabostem cizím, má-li kdo srdce tak chytlavé jako vy.

KAVALÍR: Co tím chcete říci?

HRABĚ: Znam důvod vašeho řádění.

KAVALÍR (*rozzloben k markýzovi*): Rozumíte mu?

MARKÝZ: Příteli, ani zbla mu nerozumím.

HRABĚ: Mluvím o vás, který jste mne ujišťoval, že nenávidíte žen, a zatím jste mi vyrval Mirandolinu, která byla již mou.

KAVALÍR (*k markýzovi*): Já?

MARKÝZ: Já vám to nepovídám.

HRABĚ: Obraťte se ke mně a mně odpovídejte! Stydíte se nyní snad za své chování?

KAVALÍR: Stydím se, že vás poslouchám a že neřeknu, že jste lhář!

HRABĚ: Jak, to mně?

MARKÝZ (*k sobě*): Teď to začíná jíti do tuhého.

KAVALÍR: Z jakých důvodů můžete tohle říci? (*k markýzovi.*) Hrabě neví o tom, co se vypravuje.

MARKÝZ: Ale dejte pokoj, já nechci se pouštět do hádky.

HRABĚ: Vy jste lhář!

MARKÝZ: Na to mi nezbývá než odejít. (*Odchází.*)

HRABĚ: Dáte mi zadostučinění!

KAVALÍR (*chytí násilím markýza*): Stůjte! (*k hraběti.*) Ano, dám vám satisfakci. (*k markýzovi.*) Dejte mi svůj meč.

MARKÝZ: Ale jděte, upokojte se oba. Co je vám, drahý hrabě, po tom, že kavalír miluje Mirandolinu?

KAVALÍR: Já že ji miluju? To není pravda; kdo to tvrdí, ten lže.

MARKÝZ: Lže? To mne se netýče, neboť já to netvrdím.

KAVALÍR: Kdo tedy?

HRABĚ: Já to tvrdím a trvám na tom a dost!

KAVALÍR (*k markýzovi*): Půjčte mi ten kord!

MARKÝZ: Ne!

KAVALÍR: Což jste také vy mým nepřítelem?

MARKÝZ: Já jsem přítelem všech.

HRABĚ: To jsou špatnosti, tohle.

KAVALÍR: Přisámbůh! (*Vezme kord markýzův, který nechce z pochvy.*)

MARKÝZ: Nepřivádějte mne do rozpaků, nedělejte mne směšným!

KAVALÍR (*markýzovi*): Jste-li vy též uražen, dám vám také satisfakci.

MARKÝZ: Vy jste příliš prudký, (*povoluje s politováním*) je mi líto...

HRABĚ: Chci satisfakci! (*Postaví se do posice.*)

KAVALÍR: Dostanete ji! (*Chce vytasiti kord, ale nejde to.*)

MARKÝZ: Ten kord vás nezná, proto nechce ven.

KAVALÍR (*tahá jej divoce*): Zatracený...

MARKÝZ: Nechte toho, nic s ním nesvedete...

HRABĚ: Déle to nevydržím...

KAVALÍR: Už to jde. (*Vytáhne meč, ale vidí, že jest ho jen polovice*). Co je tohle?

MARKÝZ: Vy jste mi zlámal kord.

KAVALÍR: Kde pak máte druhou polovičku, co? V pochvě víc již není.

MARKÝZ: Máte pravdu, zlámal jsem ho v posledním souboji, již si vzpomínám.

KAVALÍR (*k hraběti*): Dovolte, abych si opatřil nový kord.

HRABĚ: Přisámbůh, vy se mi z pěstí nedostanete! Vy mi neutečete!

KAVALÍR: Já utíkat? Mám odvahy postavili se vám i s tímto kusem kordu.

MARKÝZ: Nebojte se, je pravý toledský.

HRABĚ: Jen se tak nechvastejte, pane Sakripante!

KAVALÍR: Ano, postavím se vám i s tímto kordem! (*Žene se na hraběte.*)

HRABĚ (*postaví se do posice*): Zpátky!

Scéna 18.

Mirandolina, Fabrizio. Předešlí.

FABRIZIO: Jen pomalu, pánové!

MIRANDOLINA: Jen zvolna!

KAVALÍR: Ty zlořečená!

MIRANDOLINA: Běda, s kordy?

MARKÝZ: Vidíte, to je k vůli vám.

MIRANDOLINA: Jak? k vůli mně?

HRABĚ: Zde pan baron, tady ho máte, je do vás zamilován!

KAVALÍR: Já, že jsem zamilován? To není pravda, vy lžete.

MIRANDOLINA: Pan baron zamilován? A do mne? Ó nikoli, pan hrabě se mýlí. Mohu jej ujistiti, že se mýlí.

MARKÝZ: Toť se ví, každý to vidí.

KAVALÍR: Co se ví? Co kdo vidí?

MARKÝZ: Pravím, že to každý ví, když je to pravda, když to není pravda, nevidí to nikdo.

MIRANDOLINA: Pan baron zamilován do mne? On to zapírá, a že to dělá v mé přítomnosti, uráží mne a dává mi cítiti mou slabost a svou statečnost. Řeknu pravdu, kdyby se mi bylo povedlo splést mu hlavu, myslila bych, že se mi poved' největší zázrak na světě. Zblázniti však muže, který nemůže cítit ženy, jimi pohrdá, má o nich špatné pojmy, je čirá nemožnost. Já jsem, pánové, žena prostá a upřímná, co mám a musím říci, to řeknu bez obalu a nedovedu zatajiti pravdu. Pokusila jsem se o to, pobláznit pana barona, ale nesvedla jsem ničeho. *(Ke kavalírovi.)* Není-li pravda, pane? Dělal jsem, co jsem mohla, a nešlo to.

KAVALÍR (*k sobě*): Nemohu ze sebe ani slova vypraviti!

HRABĚ (*k Mirandolině*): Vidíte, jak se plete?

MARKÝZ (*taktéž*): Nemá odvahy říci ne!

KAVALÍR (*k markýzovi dopálen*): Nevíte, co mluvíte.

MARKÝZ (*sladce kavalírovi*): Já to říkám, my držíme vždycky spolu.

MIRANDOLINA: Ach pan baron se nikdy nezamiluje. To má již za sebou. On ví, jaké jsou ženy šelmy a slovům jich proto nevěří a což teprve slzám a omdlévání – tomu se jen vysměje.

KAVALÍR: Jsou tedy slzy žen přetvářkou, jich omdlévání jen strojené?

MIRANDOLINA: Hled'te, pan baron si hraje na nevinného.

KAVALÍR: Ví bůh, taková přetvářka zaslouží ránu dýkou – a zrovna do srdce!

MIRANDOLINA: Jen se nerozčilujte, pane barone, nebo tihle pánové pak řeknou, že jste opravdu zamilován.

HRABĚ: Také že jest a nedovedete to zakryti.

MARKÝZ: Je mu to vidět na očích.

KAVALÍR (*rozhorlen*): A nejsem, nejsem, nejsem zamilován!

MARKÝZ: Ale co se jen pořád se mnou vadíte, milý barone?

MIRANDOLINA: Ne, pane markýze, není zamilován. Pravím, tvrdím to a jsem hotova dokázati.

KAVALÍR (*k sobě*): Jsem bez sebe (*nahlas*). Počkejte, hrabě, podruhé mě naleznete s lepším kordem! (*Odhodí kord markýzův.*)

MARKÝZ (*jej zvedne*): Ale poslouchajte, jílec stojí mnoho peněz.

MIRANDOLINA: Stůjte, pane barone, běží tu o vaši pověst. Tito pánové myslí, že jste zamilován, třeba jim to vyvrátiti.

KAVALÍR: Toho není potřebí.

MIRANDOLINA: Je, pane. Zdržte se jen chvilku.

KAVALÍR (*k sobě*): Co zas zamýšlí?

MIRANDOLINA: Pánové, nejlepší znamení lásky je zajisté žárlivost, kdo té necítí, ten jistě nemiluje. Kdyby mne pan baron miloval, nesnesl by, že jsem ženou jiného, ale on to snese a proto...

KAVALÍR: Čí ženou chcete být?

MIRANDOLINA: Ženou toho, jemuž mne můj otec odkázal.

FABRIZIO (*k Mirandolině*): Mluvíte o mně?

MIRANDOLINA: Ano, drahý Fabrizio, o vás u přítomnosti těchto šlechticů. Vám podávám před nimi svou ruku.

KAVALÍR (*k sobě*): Jemu? Ó běda, to nevytrpím!

HRABĚ (*k sobě*): Vezme-li si Fabrizia, pak nemiluje barona. (*Nahlas.*) Ano, jen se vezměte, slibuji vám 300 skudů darem svatebním.

MARKÝZ: Mirandolino, je lepší vajíčko dnes, než zítra celá slepice. Vdejte se ihned a dám vám ihned 12 zecchinů.

MIRANDOLINA: Díky, pánové! Nepotřebuji věna. Jsem prosté venkovské děvče bez ducha a vtipu a nedovedu plést hlavy osobám od stavu. Ale zde Fabrizio má mne rád, a já si jej vezmu ve vaší přítomnosti.

KAVALÍR: Vezmi si tedy, zlořečená, koho chceš! Víím, že jsi mne podvedla, že v nitru svém jásáš, jak jsi mne ponížila, vidím, kam až doháníš mou trpělivost. Zasloužila bys, abych ztrestal tvou zradu dýkou do srdce, abych ti vyrval to falešné srdce z ňader a zdeptané ukázal je všem ženám pokryteckým a proradným. Ale to bych se jen dvojnásobně ponižoval.

Prchnu před tebou, proklínaje tvé svody, tvé slzy, tvá omdlávání; ty's mi ukázala, jaké neštěstí je pro nás tvé pohlaví, a naučila jsi mne, ovšem na mé útraty, že nestačí k vašemu ponížení vámi pohrdati, nýbrž že třeba dáti se před vámi na útěk, ano na útěk! (*Odejde.*)

Scéna 19.

Mirandolina, Hrabě, Markýz, Fabrizio.

HRABĚ: A teď ať řekne ještě jednou, že není zamilován!

MARKÝZ: Nazve-li mne ještě jednou lhářem, pak jej vyzvu.

MIRANDOLINA: Tiše, pánové! Odešel a více se nevrátí, a dopadne-li to tak, mohu říci, že jsem šťastna. Podařilo se mi až příliš snadně poblázniti chudáka a odvážila jsem se na hru nebezpečnou. Nechtěla bych to zkusiti po druhé. Drahý Fabrizio, pojd' sem a podej mi ruku!

FABRIZIO: Ruku? Trochu počkáme, paničko. Vás to baví, plésti lidem takto hlavy a vy myslíte, že bych vás mohl chtíti za ženu?

MIRANDOLINA: Jdižiž, blázne! Byl to žert, hloupost, podivínský nápad, ženský rozmar. Byla jsem děcko a nebylo nikoho, kdo by mi poroučel. Až budu vdaná, budu již vědět, jak se chovat.

FABRIZIO: To bych věru rád věděl.

Scéna 20.

Komorník kavalírův. Předešlí.

KOMORNÍK: Dříve než odcestujeme, mám čest se vám poroučeti.

MIRANDOLINA: Jak, vy odjíždíte?

KOMORNÍK: Ano. Pán odešel na poštu a dává zapřáhat, já jdu za ním s věcmi, odjíždíme do Livorna.

MIRANDOLINA: Promiňte, nebylo-li všecko...

KOMORNÍK: Nesmím se déle zdržovat. Naše díky a má úcta!
(*Odejde.*)

MIRANDOLINA: Díky bohu, odešel! Teď mne to přece jen mrzí. Odešel s hořkostí v duši. Dám si podruhé pokoj s takovými žerty.

HRABĚ: Mirandolino, drahé dítě, vdaná či svobodná, zůstanu pro vás stále tím, čím posavad.

MARKÝZ: Prosím, byste vždycky užila mojí ochrany.

MIRANDOLINA: Nyní, pánové, když budu vdaná, nepotřebuji ochránců, ani milenců, ani darů. Až posud jsem se jen bavila a chybovala jsem. Šla jsem až příliš daleko, víckrát to neudělám. Zde je můj choť!

FABRIZIO: Jen zvolna, paničko!

MIRANDOLINA: Co zvolna? Co to má být? Jaké překážky tu jsou? Pojdme, dejte mi ruku!

FABRIZIO: Rád bych dříve smlouvu a podmínky její.

MIRANDOLINA: Jaké podmínky? Jest jen jediná. Bud' si mne vezmi, anebo si jdi domů!

FABRIZIO: Inu, vzal bych si vás... ale potom...

MIRANDOLINA: Potom... potom budu celá tvoje – nepochybuj více, budu tě vždy milovati, ty duše moje!

FABRIZIO (*podá jí ruku*): Zde máte, nemohu to již vydržet.

MIRANDOLINA (*k sobě*): Bohu díky, i to jest odbyto!

HRABĚ: Mirandolino, vy jste žena nevšední, vy umíte vésti člověka, kam se vám zlíbí.

MARKÝZ: Zajisté, vaše způsoby okouzlují nekonečně.

MIRANDOLINA: Kdybych směla prositi panstvo o jednu milost...

HRABĚ: Mluvte!

MARKÝZ: Ale s radostí!

FABRIZIO (*k sobě*): Co pak zase chce?

MIRANDOLINA: Zavděčili by se mně, pánové, velice, kdyby si našli jiný hostinec.

FABRIZIO (*k sobě*): Výborně, teď vidím, že mne miluje do opravdy!

HRABĚ: Rozumím vám a jen vás chválím. Odejdu ihned, ale kdekoliv budu, buďte mé úcty ujištěna.

MARKÝZ: Prosím vás ještě na slovíčko: Neztratila jste zlatou lahvičku?

MIRANDOLINA: Ano, pane!

MARKÝZ: Zde jest. Našel jsem ji a tu ji vracím. Odejdu vám k vůli, ale kdekoliv budu, počítejte na mou ochranu!

MIRANDOLINA: Tyto výrazy vašich citů jsou mi drahé v mezích slušnosti a počestnosti. Změnou stavu změním i mrav a obyčej; pánové, co zde viděli a zažili, dovedou zajisté vytěžiti na prospěch svého srdce a octnou-li se někdy v případech, že nebudou vědět, mají-li v čas ustoupit anebo lásce povolit, ať si vzpomenou na ženskou zlomyslnost, na přetvářky a

škádlení paní hostinské.

Carlo Goldoni
Paní hostinská

Vydala **Městská knihovna v Praze**
Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1

V MKP 1. vydání
Verze 1.0 z 26. 2. 2012